בס"ד

עולם קטן

גליון 281 | שמות | י"ז בטבת ה'תשע"א

עולם קטן השבועון הדתי לצעירים
katan.co.il ok@olam
ת.ד. 7593 ירושלים 91074 טלפקס 077-6621680
הפצה: מקור ראשון 052-6070999 | אין המערכת אחראית לתוכן המודעות |
לפרסומות: איתן 054-6799933
olam@spotnik.co.il גרופ 72525

מזל טוב לאור יצחק שוורץ

צילום: דוד שטיין עין רואה

ותודה להוריי שהביאוני עד הלום

איך חוגגים בר מצווה
מקורית אבל גם
ערכית
יוני לביא

תפילין וכל מה שלא
ידעתם עליהם
הרב אורי סדן

אורה וינגורט ממליצה
גם לבוגרים לכתוב
דרשת בר־בת מצווה,
בכל שלב בחיים

ויש גם הוראות
בטיחות לחגיגות
מולדומירסקי

כפרי הנוער קוראים לדגל

"הצורך האמתי של המתבגרים בכפרי הנוער, בדומה לצורך של כל מתבגר, הוא מבוגר אחד שיאמין בהם, מבוגר משמעותי, שלעתים אף יהיה זה ש"ראוי" למרוד בו. יש בכפרי הנוער צוות מסור העושה לילות כימים בשליחות החינוכית, אך מדובר במעטים.

הציונות הדתית חרתה על דגלה מעורבות חברתית וישנם נתיבים רבים להגשמתה, הנתיב של העשייה החינוכית בכפרי הנוער הונח בקרן זווית. יש הרבה היצע למשימה אך אין ביקוש הולם"

3

דותן לוי, מנהל מכון חינוך 'דרך כפר' בכפר הנוער ימין־אורד

מאיר ורחל שוורץ היקרים
ברוך הבא **אור־יצחק שוורץ** לעולם
המופלא של המצוות
יהי רצון שתעשה אותן תמיד
בשמחה עצומה (גם כשיהיה קשה)
באהבה מערכת עולם קטן

2

פולמוס קריאת הרבנים

הרב אמנון בזק - מגיב למאמר המערכת
הרב נחשון כהן מעכו - תומך
הראל חצרוני - עונה לרב חיים נבון

התנצלות: התמונה של הרב שלמה אבינר בכתבה "לא מבוקר" (מגיליון ויגש) צולמה ע"י אריאל הורוביץ אך פורסמה ללא קרדיט. עם הצלם סליחה

6

ציונות וערכים של פעם

שתי בנות הגיעו לאזכרה של גיבור ישראל אבשלום פיינברג, ממקימי ניל"י. ומצאו את עצמן לבד ליד הקבר. הן החליטו שזו תהיה האזכרה האחרונה שהדמות הזאת לא תזכה ליחס הולם. מורים, מדריכים, נערים - קבלו אירוע חשוב להביא אליו את החניכים.

המכללה האקדמית לאמנויות וחינוך מיסודן של מכללות אפרתה ואמונה
יום פתוח במכללת אמונה
ביום ה' כ"ג בטבת 30.12.10
בשעה 11:00
לפרטים: 052-4239556
www.emuna.ac.il

לאיזו מטרה אתה מכוון?
בישיבת "חיצים" באיתמר
תוכל לקלוע לכל המטרות!
יום בחינות והיכרות:
יום חמישי א' בשבט
(6/1/11)
לפרטים והרשמה:
סימה / יואל: 02-9971777
www.chitzim.co.il

מחירים מיוחדים לאירועי החורף
בני אירועים ואולמות הפריסה ארצית
עסקים, טיפים, מאמרים ומבצעים
הכנסו עכשיו לאתר
www.kol-simcha.co.il
כל שמחה • חתונה • ברית • בר מצווה
מרכז מידע למתחתנים 1700-700-467 | פרסום 03-9368717

ישיבת מעלה חבר לצעירים
הקלטה הכי אחי
יום הכרות ובחינות
יתקיים בע"ה ביום רביעי כ"ב בטבת תשע"א
להרשמה:
02-9963040
052-3993278

אולם, גן ונוף
נוף הירדן
בנוף היפה ביותר בארץ
אנו מספקים אך קייטרינג מדיין 44 שח למנה
חיים! לילה במלון עץ הזית למזמינים מהיום ועד סוף שבט תשע"א פנה עוד היום!
יין ברקו כלול
אירועים 052-3003566 קייטרינג 050-6614815

קייטרינג אדמה
קדומים
בשר למהדרין
בהנהלת אריה רביב
09-7921711 www.adamma.co.il

מה לעשו"ת?!

שובבי"ם

הרב איל יעקבוביץ, ראש ישיבת ההסדר צפת

שאלה: מה הם ימי השובבי"ם ת"ת? שמעתי שיש עניין להתענות בהם או לעשות תענית דיבור. מדוע?

תשובה: ימים אלו שהחלו השבוע, מסוגלים, על פי תורת הסוד לקדושה ולתשובה. ימי השובבי"ם נקראים על שם פרשות השבוע שהם חלים בהן - **ש**מות, **וא**רא, **ב**א, **ב**שלח, **י**תרו, **מ**שפטים, ובשנה מעוברת גם **ת**רומה **ות**צווה. כבר בפוסקים כדוגמת המשנה ברורה הוזכר המנהג להתענות בימים אלו (תרפ"ה, י"ח). מנהג התענית נהג בתחילה דווקא בשנים מעוברות, אך האר"י הקדוש הרחיב אותו לכל שנה ושנה. האר"י ז"ל גילה כי ימים אלו מאפשרים תיקונים גדולים ועצומים ובהם אפשר לתקן עוונות חמורים ובפרט **פגם הברית ולשון הרע**.

מדוע דווקא בימים אלו? הדבר מבוסס על ההנחה שפרשות השבוע מתארות התרחשות עכשווית ולא רק עובדות מהעבר. לכן, כמו שאנו קוראים על אבותינו שסבלו בשעבוד מצרים עוני וייסורים כך גם אנו לכודים במֵצָרים שונים, חטאים וחולשות. וכמו שאת אבותינו גאל ה' מן המצר, כך גם אותנו ה' גואל כעת ממש, בזכות תפילה, תשובה, תורה וצדקה.

בעבר היו שהתענו במהלך כל השבועות הללו, ארבעים יום רצופים, היו שהתענו בימי שני וחמישי, וכיום הובא בפוסקים המנהג להתענות בימי חמישי. טוב "לפדות" את התעניות שהיו נהוגות פעם בצדקה. יש הפודים את התענית בתענית דיבור ובאמירת תהלים.

המתענה מאכילה ושתייה צריך לקבל את התענית יום לפני כן במנחה. אפשר לומר את הנוסח המופיע בסידורים הספרדיים שבו יש קבלת תענית בתנאי.

תענית דיבור היא תענית מכל דיבור שאינו תורה ותפילה. על ידי כך מתקדש כוח הדיבור ומתחדדת תשומת הלב לכל היוצא מפינו. תענית זו אין צורך לקבלה במנחה.

כתוספת קדושה וטהרה נהגו להרבות בימים אלו **בטבילה במקווה**. כל אחד לפי כוחו.

ככלל, כל התעניות, לסוגיהן השונים, נועדו לצמצם מעט את כוחו של האדם, כתיקון להתפזרות כוחות האדם למחוזות של הבל וריק. התענית משיבה את האדם אל השורש. הדבר דומה לזמירת ענפי העץ בחורף על מנת לחזק את כוחו. לאחר הזמירה, ייתן העץ פירות רבים וטובים יותר.

נכון שדרך התענית והשבירה איננה הדרך המרכזית לתיקון ולהתעלות, אך יש מקום גם לכך, לפעמים.

"**תיקון הברית**" נקרא גם "**תיקון היסוד**" והוא מתייחס **ליסוד קיומנו** - מהו באמת היסוד הפנימי שלנו? מה מחייה ומשמח אותנו? מה מלהיב ומרגש אותנו? כל עוד עמוק בפנים אנחנו נמשכים לפיתויים חיצוניים, חובה עלינו להוסיף בחשק הקדושה ולתקן את היסודות שלנו.

תיקון הברית הוא בעצם ביטוי לתיקון הקשר שלנו עם ריבונו של עולם. רבי שמעון בר יוחאי אמר על עצמו ביום האחרון לחייו - "אני לדודי ועליי תשוקתו" - כל ימיי בעולם הזה היו רק התקשרות אחת בקב"ה, משום כך גם הוא כעת משתוקק אליי - ועליי תשוקתו.

כל תוספת התעוררות של קדושה מוסיפה ומחדדת את הברית ואת הקשר בינינו לבין רבש"ע. ימים אלו מסוגלים לכך.

לסיום, יש לציין שרק לפני מספר שנים לא רב, מעט יודעי ח"ן בלבד היו מודעים למנהגי ימי השובבי"ם. כיום גם בקרב בני הנוער, בישיבות ובבתי כנסיות קיימת מודעות רבה לכך. אין זאת אלא תחילת התקיימות דברי הנביאים "כי כולם יֵדעו אותי לְמִקָּטָנָם ועד גדולם נאום ה' (ירמיהו לא)".

התקופה שלנו מציבה בפנינו אתגרים לא פשוטים בעניינים של קדושה וצניעות. למולם אנו נדרשים להציב אהבה בוערת לאבינו שבשמים. עבודת ה' בשמחה, חסידות וקדושה. "שובו בנים שובבים אֶרְפָּה משובותיכם, הננו אָתָנו לך כי אתה ה' אלוקינו" (ירמיהו ג').

שו"ת סלולרי

הנחה אני עובדת בחנות ומקבלת הנחה. אני יכולה לקנות גם עבור חברות? זה די מקובל. **הוב אבינו:** בכל זאת צריך אישור מפורש.

הפרשת חלה האם אפשר להפריש חלה לאחר שהעיסה נאפתה? **הוב אבינו:** כן. כך יש נוהגים במצות.

לקוי שמיעה הציעו לי בחור נפלא, אך הוא לקוי שמיעה וזה מרתיע אותי. **הוב אבינו:** הבל. אין לזה שום חשיבות. יש בחורים רבים במצב זה ואין זה פוגע במעלותיהם. אם זו הבעיה היחידה, אל תהססי, תהיי מאושרת.

גילוח במכונת גילוח באיזו מכונת גילוח מותר להשתמש? **הוב אבינו:** מסוג ישן ולא משוכלל, עד כמה שאפשר. ולא להצמיד, כך שהזיפים עדיין יורגשו (הגרצ"פ פרנק מובא בשו"ת מנחת יצחק ד קיג. הליכות שלמה תפילה פ"ב עמ יא).

ריקודי בנות בחתונה האם מותר לבנות לרקוד בחתונה במעגל פנימי כדי לשמח חברה טובה מאוד וזה חשוב? אסור לנשים לרקוד לעיני גברים ואין עושים מצווה על ידי עברה (גן נעול 149).

ריקודים ברחוב האם כשעושים 'במה חסידית' בעיר, שמטרתה לקרב ולהראות שלעם ישראל יש דרך מיוחדת ביום חגו, אפשר להשאיר דופן אחת של מחיצת הבנות פתוחה, על מנת שהעובדות ושבות יבחינו בנו ויצטרפו לריקודים? **הוב אבינו:** אסור שגברים יראו נשים רוקדות ואין עושים מצווה על ידי עברה (גן נעול 149).

שילוח הקן מצאתי קן על המרפסת. מה הדין? **הוב אבינו:** אין דין שילוח ברשות היחיד, רק בהפקר (שו"ע יו"ד רצב ב-ג).

בית קברות בלילה האם אסור לבקר בבית קברות בלילה? **הוב אבינו:** לא, רק אסור ללון שם. בה יז.

בשרי וחלבי במיקרוגל איך אפשר לחמם דבר חלבי במיקרוגל בשרי? **הוב אבינו:** בכלי סגור או בשקית סגורה.

שמירה האם יש איסור מן התורה 'לשבור שמירה'? **הוב אבינו:** כן. גם פיקוח נפש, גם אי־שמיעה לצבא.

מטבע מזויף אם נתנו לי מטבע מזויף, מותר לי להשתמש בו? **הוב אליהו:** אסור.

פרווה אורז שנאפה בתנור מיד לאחר שנאפה בו בשר, האם מי שאוכל רק אורז נחשב בשרי וצריך להמתין לפני אכילת חלב? **הוב אליהו:** לא.

הגעלה האם אפשר להגעיל כלי טרף במֵחם או בקומקום? **הוב אליהו:** כשהם רותחים אפשר.

שהחיינו האם מברכים על נעליים חדשות 'שהחיינו'? **הוב אליהו:** לא.

כתובה היכן צריך לשמור את הכתובה? **הוב אליהו:** בבית הורי הכלה, או בבית שמור אחר.

טוטו האם מותר למלא טוטו? **הוב אליהו:** לא. זה סיוע לעוברי עברה.

טבעת לגבר האם יש מקור הלכתי־תורני לכך שגבר נשוי יענוד טבעת שאשתו נתנה לו? **הוב אליהו:** כתוב במשנה שלגברים יש טבעת. מי שלא נהג - לא נהג. בוודאי שלמי שנהג יש על מי לסמוך.

נעילה האם מותר להתארח בשבת במלון שבו אין מפתחות אלא רק כרטיס מגנטי, וגוי פותח את הדלתות בעבורנו? **הוב אליהו:** אסור ממש בין בארץ ובין חו"ל.

שבת 1 האם מותר להזמין חברים חילונים לשבת שכנראה לא ישארו כל השבת? **הוב אליהו:** לא רצוי להיות שותף לחילול מכוון. רצוי לחזק אותם בימי השבוע ולהכינם לקראת שמירת שבת מליאה.

שבת 2 האם מותר לקחת כרטיס אלקטרוני של אוטובוס בשבת בשביל לחזור איתו במוצ"ש? **הוב אליהו:** אסור.

פייסבוק יש ילד בכיתתי שמצלם ילדים ומעלה תמונתם לפייסבוק בלי לקבל רשות. האם נכון שיש בכך גם מעשה אסור הלכתית? **הוב אליהו:** בלי הסכמת האדם - אסור לצלם אותו.

שיפור בשו"ת סמס לרב שמואל על מנת לשפר את השו"ת ונפתח מערך שיזרז את מתן התשובות. מהיום שולחים שאלה לשו"ת בנספר **4664** לפתוח במילה 'שאלה'. ואחר כך השאלה.
בלוג ושו"ת יומיים בויקאו מאת הרב שלמה אבינר: www.video.maale.org.il

בחרנו בחברות אמיתית לכל החיים

הצטרפו אלינו לאולפנת כפר פינס
24 שעות של העשרה, חוויה ואמונה מסביב לשעון
בנות כתות ח-ט יקרות, אם אתן מתלבטות לגבי עתידכן החינוכי והחברתי נשמח לשוחח איתכן:
הרבנית יונה מרגלית - יועצת 052-3573201 יעל כהן 052-3573821

טליה
אולפנה ואקדמיה עם ראיה לעתיד
האגודה לקידום החינוך

יום פתוח
ביום ראשון י"ט בטבת (26.12.10) בין השעות: 16:00-19:30
בבנין המדעים בקמפוס מדרשיית עמליה רחוב הלר, 23 גבעת מרדכי, ירושלים.

מבחני כניסה לכיתה ט'
ביום חמישי א' בשבט (6.1.11) בשעה 10:00 במכון טל רחוב בית הדפוס 7, ירושלים.
* יש להרשם לפני ההגעה למבחנים.

תכנית ממוקדת בת 5 שנים (ט'-י"ג) לבנות איכותיות ומצטיינות המעוניינות במסגרת תורנית וסביבה חברתית תומכת וחוויתית, ברמה לימודית גבוהה ומאתגרת, בשילוב לימודים לקראת תואר ראשון במדעי המחשב, בשיתוף בית הספר הגבוה לטכנולוגיה בירושלים - מכון טל.
הלימודים התיכוניים מתקיימים במדרשיית עמליה.
הלימודים האקדמיים מתקיימים במכון טל.
אפשרות לפנימיה מלאה.

להרשמה ופרטים: טל. 052-7489830 דואר אלקטרוני: talia5772@gmail.com

אשחר & וחקין

מי לא מציאותי

תשובה לדברי הרב חיים נבון משבוע שעבר

הראל חצרוני

בצער רב ראיתי את התגובה לדברים שכתבתי לפני שבועיים בעניין השכרת בתים לערבים ובעניין המתקפה הערבית היזומה נגד בנות ישראל. לצערי, מעבר לכך שדבריי הוגדרו 'הבלים', לא הובאה שום עובדה חדשה על מנת להוכיח את טעותי כביכול. דרך התורה איננה כך. אם ניקח את עניין עיר הנידחת למשל, אף שמדובר שם בשמועה בלבד ("והוגד לך ושמעת"), אין פותרים את העניין ב'הבלים', להפך: 'ודרשת וחקרת ושאלת היטב', ובפרט שבעניין הנדון יש בידי הוכחות רבות.

"גם יהודים וגם ערבים מעדיפים בדרך כלל ששני העמים יגורו בנפרד. מה שקשה לקבל בחבנה הוא פסק הלכתי ומחולט האוסר על מכירת בתים לערבים בכל מקום שהוא. פסיקה כזאת מציתה קרב" (הרב חיים נבון, גיליון 280).

במחילה מכבוד תורתו, ויש לי כבוד רב אליה, דברים כגון אלו המצוטטים למעלה, מעידים על חוסר הכרה עמוק במציאות. יש אנשים שנוטים להדחיק את המציאות ושוקעים בעולם של דמיון, ישנם נוטלי דמיון שמאמינים רק במציאות הנראית לעין, אבל הבעיה הקשה ביותר היא אצל אלו שיוצרים לעצמם מציאות דמיונית על פי נטיות לבם. אם בהשוואות לשואה עסקינן, כמה יהודים נרצחו בשואה בשל סירובם להאמין לשמועות על הזוועות שביצעו הנאצים ביהודים שנלקחו למחנות? אמנם הרצון להתעלם מהמציאות מובן. להאמין בשמועות פרישוו עבור חַפָּצֵי החיים היה לנטוש את בתיהם ולברוח במהירות האפשרית, מה שהיה פוגע בנוחותם. אבל, מה נעשה, השואה ההזויה מציאותית.

לצערי הסיפור חוזר על עצמו גם כעת, בעניין השכרת הדירות ובעניין בתים בעד הערבים. כבר אמרתי, כל זה נשמע הזוי שיש שיטות אפלות כאלה, הזוי להאמין שיש כאן מאבק שיטתי מצד הערבים על עוד בית, עוד גן משחקים, עוד בת בישראל, אבל לא כל מה שנשמע הזוי בהכרח איננו נכון.

נכון, חז"ל מחייבים אותנו להתייחס לגויים בצורה נאותה מפני דרכי שלום, אבל הם מעולם לא אמרו שמשנים דרכי עריכת ציוויים אטומים ומתכחשים למציאות. האם עלה על דעתם לחייב זאת גם כלפי עם שרוצח אותנו? שמחלל את כבוד בנותינו? שמשתלט על כל חלקת אדמה בארצנו על מנת לגרש אותנו מפה, ועוד הרבה מעבר לגירוש? זהו עוול לייחס לרמב"ם, שחס ומאת על כבוד ישראל, את התביעה לפרנס את רוצחינו ומחללי בנותינו ואת השמחים לאיד בעת פיגועינו.

נוח לראות בחברה הערבית בת דמות מקבילה פחות או יותר לזאת היהודית, אבל אם זה אכן כך, אם באמת רובם הערבים הגונים ורק עצומות הרבנים מפֹרות את השלווה בארץ הקחתי, ענו לי בבקשה איך ייתכן שיהודים נקלעו לליינץ' במרכז המאללה ונרצחו באכזריות בידי המון? הרי הרוב הגדול אמור היה להשתלט על המיעוט, כפי שבמחיר היא קורה אם היא מדובר ביהודים. האם יש מישהו מביניכם שמוכן להסתכן בכניסה לעזה, המאללה אל שכם, מתוך הנחה ש"רובם בסדר"? ובאותה מידה זו פטוחה לחשוב שערביי שעדיין נשארים מערביי יש"ע. במכלא דוד יליון עמדו ערבים ישראלים דום ביום הנכבה לזכר השאהידים מחמאס, ובכנסת ישראל תומכים ח"כים ערבים-ישראלים בארגוני חבלה. האם אליהם התכוון הרמב"ם בדברו על חובת דרך ארץ כלפי הגויים שהרי 'רחמיו על כל מעשיו'? האם עליהם דיבר בצטטו ש'כל נתיבותיה שלום'? בעינינו ראינו איך התקיים בעניין זה המאמר "כל המרחם על אכזרים סופו שיתאכזר לרחמנים".

לא אמרתי להשמיד אותם, לא אמרתי לגרש אותם מאום אל-פחם ומטייבה. אמרתי רק את המינימום: אל תכניסו אותם לקרבנו, לבתינו, לערינו. בלי שום קשר לאיסור 'לא תחנם' שעליו אפשר עוד איכשהו "להתגבר", יש כאן עניין מוסרי, אנושי, הגיוני וריציונלי לגמרי.

באותה מידה אין לנו עניין למכור בתים גם לגויים אחרים שבאו לכאן לדאבונו מכל קצות תבל, אבל בניגוד לביקורת שהובעה בתגובה, עדיין לא שמעתי על מגמה רוסית שיטתית לנטל אותנו מארץ ישראל ולרמוס את כל רגשינו שי לדאבוננו נישואיי תערובת, וגם הלא-יהודים שהיגרו לכאן מרוסיה באמת לא צריכים להיות כאן, אבל אין הנידון דומה לראיה. בבעיה ההיא אכן צריך לטפל בשקט ובצורה נקודתית, אבל באויב צריך לנהוג כמו באויב. לקרוא לערבים אויב זו לא גזענות, אלא הבטה נכונה במציאות.

ועוד הערה: כל מי שמכיר את תרבות הרחוב הישראלית יודע שישנם סמי אונס, שלעתים עשויים מכימקלים ולעתים מהטבע. כל להפוך לבדיחה טובה, מבלי לבדוק קודם לכן, את הטענה שלי (המאומתת!) שסם האונס, כמו הגלגל, לא הומצא בימינו, ושזקנות ערביות מעבירות לדור הבא את המרשם המדויק שלו. כל לחיות בטוב בישוב אליטיסט, וללעוג לעדויות על כך שברחוב המופקר בערים המעורבות יש מערכה כבדה שמופעלים בה בין השאר בים לא קונבנציונאליים כמו סמי אונס המופקים מעורות נחשים. אין כאן שום עניין מיסטי, אלא הכרה פשוטה באורח החיים בישראל תשע"א. אבל בזהירות אומר דבר נוסף: אין להתכחש גם לצד המיסטי בשמציאות. היהדות איננה רק הרמב"ם הרציונלי, אלא גם הזוהר הבעל שם טוב והבן איש חי שבהחלט הכירו בקיומו של פן אפל במציאות. ישנם כוחות טומאה בעולם, ומי שאומר שאין בעולם דברים שאינם מציאותיים – פשוט לא מציאותי.

פותחים שולחן
עניינים ודיונים לשולחן שבת

ה"טוב" שראתה יוכבד במשה

הרב יניב חניא שורש

סיפור לידתו של משה רבנו הוא סיפור מיוחד שהתורה מקדישה לו הרבה פסוקים – סיפור המשפחה, הלידה של משה, ההטמנה בבית, שימת משה ביאור, ההגעה של בת פרעה ועוד.

מיד אחרי הלידה אומרת התורה שיוכבד ראתה את הבן שילדה – "ותרא אותו כי טוב הוא, ותצפנהו שלושה ירחים". הפסוק הזה מעט לא מובן – מה בדיוק ראתה יוכבד? מה הכוונה "כי טוב הוא"? לכאורה, כמו שכתובים הפרשנים, כל אמא חושבת שבנה הוא "טוב" והיא רוצה להציל את חייו.

גם הפעם **רש"י** מסביר את הקושי בעקבות דברי חכמים. עיינו בדבריו, מה בדיוק ראתה יוכבד? איך קשור מה שהיא ראתה להמשך הפסוק, כלומר – לכך שהיא ניסתה להצפין את הילד?

הרשב"ם מתחיל מהסבר הבעיה – "הפפרש לפי שראתהו שטוב הוא הטמינתו, שקר הוא, שכל הוולדות אימותיהן מרחמות עליהן...". בשל קושי זה הוא מפרש בדרך שונה מרש"י.

ניכר שגם **לספורנו** מציקה השאלה מה היה מיוחד בשנה בשונה מכל תינוק אחר (מנקודת המבט של האם), ולכן הוא הולך בדרך פרשנית מעט מורכבת שיש בה שני שלבים.

האור החיים גם הוא מוצא "משהו טבעי" מיוחד במשה, והפירוש שלו נראה כשילוב בין דברי חז"ל והסבר שלהם.

נקודה מיוחדת? נדמה שכל הפרשנים על הדף עסקו בסוגיות הזאת, דבר מיוחד ונדיר, כך שיש קצת עבודה בלימוד של כולם. בהצלחה.

למרוד בשטחיות

תגובה למאמר המערכת "למרוד ברודנים" משבוע שעבר

הרב אמנון בזק ר"מ בישיבת הר-עציון

בצער רב קראתי את מאמר המערכת של 'עולם קטן' לפרשת ויחי ('למרוד ברודנים'), המתייחס לוויכוח בעקבות מכתב הרבנים שלא כמו בתים לערבים בארץ ישראל. שתי נקודות מרכזיות עלו במאמר: הראשונה, שאתה אני בהחלט מזדהה באופן עקרוני, יוצאת נגד המגמה החד-צדדית של התקשורת בישראל כנגד מכתב זה, שאינה נקייה מצביעות ומהתנשאות. אולם הנקודה השנייה הייתה כרוכה בשלילת הלגיטימיות של הוויכוח בתוך העולם הדתי; תוך הצגת שתי עמדות בלבד: האחת, המוצגת כדעת התורה האמתית, הלא היא עמדת חותמי עצומת הרבנים; והשנייה, דעת החולקים, המכונה "מבט הפחד הגלותי שבקיבוץ בקרב חלק מדַבְּרֵי הציונות הדתית". המנסים רק לשאת חן בעיני "קובעי המוסר החילוניים". המאמר מסתיים בתפילה ב"שאיפות הדתיות תפסיק בה לחשבן חשבונות לא לה, ותפסיק לחשוב בגאווה שעליה מוטלת המשימה לפתור את כל האיזונים והשאלות...".

זכותה של מערכת עלון לבחור בעמדה הנראית לה. אולם שלילת הלגיטימיות של עמדה המוצגת בין היתר על ידי גדולי תורה וראשי ישיבות, המאמינה שדרכה של התורה היא אכן מורכבת, הוא פגיעה שאינה ראויה הן בדוגלים בגישה זו הן בעצם השיח הפנימי בתוך עולם התורה. באבחת מקלדת אחת נעלם הוויכוח על הלהכה בנושא היחס לגוי. חותמי מכתב הרבנים הם המייצגים את עמדת התורה של "לא תחנם", ואילו האחרים הם טיפוסים גלותיים. הכרה בכך בשנויותיה כל כך רגישים דרכה של התורה הייתה תמיד מורכבת, בלא להיגרר להכללות, אלא מתוך שילוב בין האיסורים מצד אחד ובין מרקם החיים מצד שני, מוצגת כגאווה של פתירת האיזונים והשאלות. כיצד אפשר להתעלם מעולם שלם של מושגים כמו "דרכי שלום", "משום איבה", כמו גם מעמדת הראי"ה קוק, הרב הרצוג ואחרים, שלגבי ערבים כל אין דין של "לא תחנם"? האם מושגים אלו הם המצאה של התקשורת החילונית, או שהם מבטאים את המורכבות המייצגת את דרכה של התורה?

באבחת מקלדת נעלם הוויכוח בשאלה מהו מוסר. רק חותמי מכתב הרבנים מייצגים את מוסר התורה, ואילו האחרים רק מאמצים את דעתם של קובעי המוסר החילוניים. כך, למשל, דברי הגר"ש גורן זצ"ל, שלא בדיוק פחד להביע את דעתו גם כשלא הייתה פופולרית, על כך ש"העם היהודי, שסבל במשך כל ימי גלותו על היותו תמיד מיעוט, יהא חייב לשמוע דוגמה לעולם ביחסו הסבלני אל בני עמים אחרים שייאחזו בתוכו", יישחבו אל פי אותו חלילת הלגיטימיות של עמדה המיוצגת בין היתר על ידי גדולי תורה וראשי ישיבות, המאמינה שדרכה של התורה היא אכן מורכבת, היא פגיעה שאינה ראויה הן בדוגלים בגישה זו הן בעצם השיח הפנימי בתוך עולם התורה

מאמר כתפיסת עולם גלותית ומתעייפת.

באבחת מקלדת אחת שוב נע כאן ויכוח על כיצד לקדש אל לחלל שם שמים. חותמי מכתב הרבנים הם שקידשו שם שמים, ואילו החולקים מנסים למכור את התורה ב"אריזות צלופן מרשרשות". שוב אין מקום לשאול, האם חותמי המכתב לא היו יכולים לצפות את התוצאות התקשורתיות של המכתב שעליו חתמו, והאם הם באמת קידשו שם שמים במכתבם, או שמא להפך.

בניגוד למאמר המערכת, נושא היחס לגוי הוא אכן נושא מורכב ביותר. קל יותר לבסס סיסמאות, לשאת מסרים חד-ממדיים וליהנות משמוכנעים באמת שכזו. אבל זו פשוט לא האמת ולא דרכה של תורה. מותר לבחוכח, מותר שיהיו דעות שונות. הניסיון לבטל את הוויכוח, להציג עמדה המתייחסת למציאות המורכבת באור נלעג, להתעלם מגדולי תורה האוחזים בדעה זו, הוא פגיעה קשה ברמת הרציונות והעומק שאסור לנו לוותר עליה.

ולבסוף, מאמר המערכת הזה אינו שונה במהותו מתגובת התקשורת שאותה הוא מבקר: מי שמתייחס בזלזול שכזה לדעות אחרות, בל ילין אם בתקשורת החיצונית מתייחסים אליו באותה דרך בדיוק.

בואו לשטח לפני שפוסקים

הרב נחשון כהן ראש הגרעין התורני בעכו, וראש הישיבה הגבוהה "מבקשי ה'"

יישר כוח על מאמר המערכת מהשבוע שעבר, שביטא היטב את תחושת הציבור הצמא להופעת תורה מתחדשת בארץ ישראל החמושה בגבורת הקודש של ארץ ישראל. תורה שהעליחה להבמיח תלמידי חכמים רבים שינקו מתורת מרן הראי"ה קוק ובנו הרצי"ה, שלימדו אותנו שמתוך האחריות והאהבה העצומה לעם ישראל ולתהליך תחיית הקודש הלאומית, צריך להתברר דבר ה' של 'לא תגורו מפני איש', משום שדבר אלוקינו יקום לעולם. והדברים נשמעים ועוד יישמעו ויחלחלו ויגלו את המוסר האלוקי בעם המוסרי באמת בעולם.

לעניות דעתי אחת הבעיות הקשות של כמעט כל הרבנים החשובים שלא הצטרפו לקריאת הרבנים היא שהם לא חיים בשטח. הם אינם מכירים את השנאה ואת האידיאל שאליו מחונכים כאן הערבים מגיל אפס – שאנחנו כאן באופן זמני בלבד. במחיר מהרבנים, כדי לפסוק הלכה אדם צריך לפני הכל להכיר את המציאות. מדהים לגלות שכל מי שפסק נגד קריאת הרבנים אינו גר בעיר מעורבת.

איכות אינה מילה גסה

גובה למאמרו של הרב זאב קרוב "ענווה בעולם החינוך תרפא את הפיצול"

הרב חגי לונדין, ר"מ בישיבת ההסדר חיפה

בשבוע האחרון התפרסם כאן מאמר שבו מגנה הרב קרוב שתי תופעות שעמן נפגש לאחרונה: הראשונה היא אם שהבעיה את רצונה שבנה "עלמד במוסד שהנוף האנושי בו יהיה כמו של שפחתנו"; והשנייה היא פרסומן למוסד חינוכי שבו שתי אמהות מכריזות שבנותיהן הן "בנות איכותיות" ולכן הן מחפשות מקום חינוכי החולם אותן. בשני המקרים הללו רואה הרב קרוב סימפטום לנאווה המביאה בסופו של דבר לפיצולים בשדה החינוך הדתי-לאומי.

אדרה על האמת שלא הבנתי על מה יצא הקצף. הרי ברור שהביטוי "נוף אנושי כמו של משפחתנו" איננו מתייחס למבנה הפנים או לצבע השיער של הילדים שאינם "ממשפחתנו" אלא לרמתם הלימודית-תורנית-חינוכית. וכאן, מה לעשות, הרצון "שהנוף האנושי" של הילד בבית הספר לא יעמוד בסתירה לבית הנו תנאי בסיסי בחינוך. אי אפשר לגדל ילד בשני עולמות תרבותיים שונים. נכון הוא שילד צריך להיפגש עם עולמות מגוונים (ואל חשש, בתרבות הפוסט-מודרנית של היום, הוא יפגוש אותם מהר מאוד, גם אם הוא גר ביישוב בדרום הר חברון); אולם בשלבים הראשונים של ההתפתחות החינוכית הגיונו חייב להיות בגבולות גזרה ברורים.

אותו הדבר ביחס לאימהות שהיצו להשתמש במילה "איכותיות" ביחס לבנותיהן ולמוסד שבו הן רוצות שילמדו. המילה 'איכות' איננה מילה גסה. כשם שאנו שולחים את ילדינו לחינוך דתי-לאומי ולא לחינוך חילוני/חרדי מפני שאנו מאמינים שזוהי דרך החיים הכנוונה יותר, קיי האיכותית יותר (אם כי גם המתוסבכת יותר – בחינוך החילוני/חרדי לא מלאים כל היום בייסוריי מצפון אם הם עושים מספיק מעשים אינטגרציה אז לא), כל טבעי שהורים מעוניינים בחינוך איכותי יותר מן הממוצע גם בתוך מרחב החינוך הדתי-לאומי. כולנו מחפשים איכות ואין מה להתבייש בכך.

הבעיה של הפיצול בחינוך הדתי-לאומי היא בעיה קשה אך היא לא תיפתר בעזרת האשמות המוטחות השכם והערב בפניהם של החורים האיכותיים (!) המוסדרים את נפשם וכספם על מנת לחנך את ילדיהם באופן הטוב ביותר (והראיה לכך היא בתי הספר הפרטיים שרק הולכים ומתרבים). כמובן שמצופה מהורים (דווקא מהאיכותיים שבהם) להביט על נושא החינוך מתוך רחייה ציבורית, אולם דווקא מתוך העצמה של מוסדות איכותיים הציבור כולו יצא נשכר בסופו של דבר. הענווה האמתית היא להבין שגם למוסדות שונים משלי ישנו תפקיד בעולם וליצור שיתוף פעולה במרחב המשותף.

לך א-לי תשוקתי

אהבת ה' ישראלית

קריאת שמע

לעצום עיניים – להיעלם לפחות לרגע, להתבטל. **שמע ישראל.** בלי שישראל ישמע לא נצליח לראות את ה' בעולם. חייבים את ישראל, אין מה לעשות. אם ישראל, כלל ישראל – את העמך, את האליטות, את אלה שבגלות, ואת אלה שלא בא לבם על כל הסיפור.

ה' אלוקינו – הוא זה שאומר לי מה לעשות, אני מקבל עליי עול מלכות שמים. אני כזה קטן, כלום. והוא ענק – אינסוף. הוא זה שעומד במרכז ואני מסבובו ולא חלילה להפך כמו שלפעמים נדמה לי. כל הכוחות בעולם ממנו. יראה.

ואולי עוד קודם – **ה' אחד.** כל הפרטים האינסופיים, כל הכוחות, כל טוב וגם כל רע, כל החום והקור. כל האכסניות וכל הספרדים וכל החילונים וכל הדתיים וכולם כולם – כולל נשיא ארצות הברית ומקבץ הנדבות בהודו וכל הנמלים והפילים וכל הטבע והרוחות והאדמה, והמוסר והדעות המקולקלות והדעות המתוקנות – הכל הכל זה רק צמצומים וצמצומים של **האחד.** הוא למעלה מכולם, והוא מקור הכוח של כולם. לא רק הכוח – מקור הישות הקיומי של כולנו. ובאופן לא יאמן זה אומר שאנחנו בעצם ממש חלקים ממנו. זה מלחיץ קצת. מחייב. משמח. כמה חשובה האהבה אליו כדי שהכל יידבק היטב למקור. אהבה.

ואהבת את ה' אלוקיך – דָּבֵק בו, גע בכל מה שאפשר לגעת בתורתו. שנן אותה. הנח עליך תפילין קדושות. מזוזה. תאהב אותו בלב, בנוף ובמנוף. שים את דבריו בפתח הלב. שנן אותם לבנים שלך. כי בלי אהבה אל ה' אנחנו מתים.

והיה אם שמע – יש גם תנאים לאהבה. היחסים האלה מספיעים על העולם. העולם כולו מתברך ומתקלל כמערכת היחסים הזאת. אנחנו לא אוהבים תנאים – אבל צריך לזכור שלוש עפמים ביום: אם נתנהג כמו שצריך – יהיו פרחים, נחלים ויופי וטוב, ואם לא – ועצר את השמים. ואם השמים נעצרים – חבל לכולנו על הזמן. כל הרומנטיקה בבלימה.

למען יִרבו ימיכם... על האדמה. לא לשכוח את הארץ. אין 'קצת' ארץ, ובטח שלא ארץ אחרת – על הארץ הטובה אשר נתן לך.

ה' שפתיי תפתח.

ימין־אורד קוראים לדגל ושבים לצמוח בכרמל

דותן לוי, מנהל מכון חינוך 'דרך כפר' כפר הנוער ימין־אורד

השרָפה הגדולה בכרמל חשפה רגעים של חסד בהוויה הישראלית.

אזרחי ישראל התאחדו בכאב על אבדן של 44 אנשים יקרים אשר מצאו את מותם בדרכם להציל חיי אדם. לצד הכאב נרתמו רבים לנתיה מכל הלב למען המשפחות והחניכים שאיבדו את ביתם ואת רכושם בשרפה. מאות מתנדבים ממשיכים להגיע לימין־אורד על מנת להשתתף בשיקום הכפר.

דגל ישראל ששרד את האש בפתח ביתו של רב הכפר, הפך בתקשורת לאחד מסמלי הכרמל.

בימין־אורד הונף הדגל של עליית הנוער היסטורית שראתה בכפרי הנוער קהילות של שממעות המשפעיות במעגלים מנרחבים על החברה כולה. על בסיס זה התפתחה תפיסת חינוך בשם "דרך כפר". לתפיסה זו שותפים כיום שמונה קהילות חינוך ברחבי הארץ.

הדגל ששרד את השריפה בימין אורד

בימין־אורד מתחנכים 480 בני נוער, מרביתם עלו ארצה מאתיופיה. מארצות חבר העמים ומברזיל. ביניהם יש קבוצה נוספת של נערים ילידי הארץ שאִמנו את הדרך ומוצאים אותה ביחד עם הנוער שמצא את דרכו ארצה.

הכרמל ישוב ויצמח והמבנים ישוקמו בעזרת הרשויות והמתנדבים, וגם הנערים והנערות יצמחו בעזרת ה'.

הצורך האמתי של המתבגרים בכפרי הנוער, בדומה לצורך של כל מתבגר הוא מבוגר אחד שיאמין בו, מבוגר משמעותי, שלעתים אף יהיה זה ש"ראוי" למרוד בו. יש בכפרי הנוער צוות מסור העושה לילות כימים בשליחות החינוכית, אך מדובר במעטים.

הציונות הדתית חרתה על דגלה מעורבות חברתית וישנם נתיבים רבים להגשמתה, הנתיב של העשייה החינוכית בכפרי הנוער הונח בקרן זווית. יש הרבה היעיצ למשימה אך אין ביקוש הולם. העבודה היא קשה ואין הילה בדמות כנפי צניחה או סמל של סיירת למחנכים בכפרי הנוער, אך יש הרבה מקום להתמלאות, לשליחות אמתית וליכולת השפעה על פני החברה בישראל.

עם ישראל חוזר לשגרה ואנו שבים למשימתנו הלאומית, אך רגע לפני אנו מבקשים לנצל את ההזדמנות שניתנה לנו ולקרוא לדגל (ששרד את האש).

אנו פונים אל טובי בנינו ובנותינו, חיילים וקצינים משוחררים, בעלי תואר ראשון או לקראת סיומו, כאלו שרוואים בחינוך את עתידם וכאלו שרוצים להקדיש עצמם לשליחות חינוכית של שנתיים עד ארבע בטרם יעשו לביתם – הדרכה בכפרי הנוער היא צו השעה.

ישנם נערים נערות רבים שרואיים להגיע למנהיגות ממש כמו יוסף, אך הם עדיין בבור והאחים שלהם יושבים לאכול ולא שומעים את הזעקה החרישית של זה שאת אחיו הוא מבקש. מי יהיה זה שיזכה להיות שותף בהבאת אחיהו הצעירים למקום שבו הם ראויים להיות? מי יהיה זה שיהיה ערב לנוער כיהודה?

הדגל ששרד ימשיך להתנופף בעצמה מעל לכל כפר נוער וסביבת חינוך השואפים להיות דגם של חברה עתידית מתוקנת. אנו מבקשים להיות נאמנים לתפיסתנו הרואה את החינוך כמובל חברה כמו עמוד האש לפני המחנה, ולא חלילה כמשתנך אחרייה במדיניות של כיבוי שרפות.

אבקש לצטט מדבריו של יהודה מימון בהתייחסו ליציאת משה אל אחיו:

"דרך התחליך של הגדילה הרוחנית שלו, שהובילה ליציאתו מבית פרעה לקראת אחיו, דרך ראיית סבלם והנשיאה עמם בעול, הוא הופך להיות ראוי להנהיג את העם ולהוציאו ממצרים. **לא כל אדם נתבע להוציא את ישראל ממצרים, אך כל אדם נתבע להוציא עצמו ממצרים ולצאת אל אחיו"** (יהודה מימון / מאמר: "לרצות לראות" גיליון 'ארץ אחרת' 2002).

לפרטים: איתי כהן 050-3138075

בס"ד

אינטל, אלתא, NDS, אמדוקס, משרד הביטחון, אלביט, מארוול, נס טכנולוגיות, אל-אופ, תעשייה אוויירית, מוטורולה, קודאק, אפלייד סטריאלס, צה"ל, סולל מערכות סולריות, אלביט סאן דיסק, בזק, יו אס אר, ג'נרל אלקטריק, בנק מזרחי טפחות, מטריקס, הרלי, רייקול קריסטל, סלקום, אסטרונאוטיקס, הבנק הבינלאומי, אופיר אופטרוניקס, מיקרוסופט, רוקר, תדיראן קשר, רפא"ל, טבע, י.ב.מ, אורבוטק, אפלייד סטריאלס, אקיוביט, קומברס, HP, צ'ק פוינט, נייס מערכות, אמבלייז, פיליפס, בנק פאג"י לומים, מינהל מקרקעי ישראל, אלתא אורידיון מדיקל, הסוכנות היהודית, טבע פרטנר תקשורת, קומברס, ישראכרט, אופיר אופטרוניקס קוד רד סיסטמס, אסטרונאוטיקס, ארכוס טכנולוגיות, פלייס מדיקאל, אופיל, חברת החשמל, בנק הפועלים, בנק לאומי קבוצת מנורה, סופר חיישן, קוסט פורר, קסלמן וקסלמן, ברייטמן אלמגור, בריינסווי, זיו האפט, ישראכרט, אופיר אופטרוניקס קוד רד סיסטמס, ארכוס טכנולוגיות, אמדוקס, פלייס מדיקאל, אופיל, פלאפון, בנק הפועלים, 013 נטוויזיון, הבנק הבינלאומי, בנק איגוד, ישקר.

רוצה לעבוד באחת מהחברות האלה?

5,000 מהנדסים, רואי חשבון ומנהלים בוגרי מכון לב ומכון טל עובדים במיטב החברות המובילות בישראל

הצטרפו גם אתם להצלחה!

יום פתוח

יום חמישי ח' בשבט תשע"א, 13.1.2011

מכון לב
רח' הועד הלאומי 21,
גבעת מרדכי, ירושלים
בשעה 14:30

מכון טל
רח' בית הדפוס 9,
גבעת שאול, ירושלים
בשעה 11:00

לימודים באוירה מיוחדת ע"י טובי המרצים בקמפוסים נפרדים ובאוירה תורנית. מעבדות מתקדמות, שכר לימוד אוניברסיטאי, מערך מלגות נרחב, סיוע בהשמה בעבודה.

לימוד השלמה לתואר שני מתקיים בקרוב

תואר בהנדסה BSc ותואר ראשון
- הנדסת אלקטרו-אופטיקה
- הנדסת אלקטרוניקה
- הנדסת תעשייה וניהול
- הנדסת מערכות תקשורת
- הנדסת תוכנה
- מדעי המחשב
- חשבונאות ומערכות מידע
- ניהול ושיווק טכנולוגיה
- סיעוד
- מכינה קדם אקדמית

תואר שני
- מנהל עסקים MBA
- הנדסת מערכות מתוקשבות MSc

חפשו אותנו בפייסבוקו! מכון לב - מכון טל

בית הספר הגבוה לטכנולוגיה בירושלים
לפרטים נוספים: 1-700-50-32-32
www.jct.ac.il

תפילין

| הרב אורי סדן
מנהג קדום היה בישראל שתפילין היו עוברות מדור לדור, מסב לנכדו. כך מספר הלל הזקן שקיבל את התפילין של "אבי

אבא" (ירושלמי עירובין פ"י הי"א). רבי יהודה בן בתירא מספר (סנהדרין צב:) שהתפילין שקיבל מסבו היו עוד **"ממתים שהחיה יחזקאל"** עד **לפני כמאה שנה היו מייצרים את התפילין בעיקר מעור בהמה דקה**, ורק במאה השנים האחרונות, בעקבות פיתוח שיטה ע"י הרב נתנאל תפילינסקי זצ"ל, התחילו לייצר תפילין **מבהמה גסה** ● תפילין אלו חזקות, יציבות והמודרנו הרבה יותר ● התפילין שנמצאו במערות בר כוכבא נעשו גם כן **מעור עגל** ● התפילין המיוצרות כיום במפעלי התפילין השונים הן **התפילין המהודרות ביותר שהניחו יהודים מאז ומעולם** ● הקורא את ספרי הפוסקים משתומם לשמע איכותן הירודה של התפילין שהיו נפוצות בתקופתם (עיין למשל בדברי המשנה ברורה סימן לב ס"ק קצ: בעניין ריבוע התפילין, בשע"ת ס"ק נט בעניין עובי הצבע של התפילין, במ"ב ס"ק קעב בעניין **הדבקת תפילין מכמה עורות**, בבה"ל סעיף ה ד"ה חריץ בעניין עופק החריץ ועוד) ● בחלק גדול מהמפעלים משתדלים להחמיר **כל חומרה אפשרית** גם על דעות הנחשבות בהלכה דעת יחיד או חומרה בעלמא (אם כי משיקולים מסחריים מנסים המפעלים להציג את החומרות כהלכה המחייבת אפילו בדיעבד). ● **אפשר להבחין בסוג העור** שממנו מיוצרות התפילין לפי עובי העור ● "מעבדתא" – החלק שבר עוברת רצועת התפילין בתוך התפילין. בתפילין מבהמה דקה עובי העור שם **–2 מ"מ** ● תהליך ייצור תפילין מבהמה גסה **נמשך כשנה**. במהלך התהליך העור עובר עיבוד במלח, **בגפרית ובסיד**, הקצעה, הטבעה ודחיסה, לאחר מכן התפילין נתונות חריטה וצביעה בכמה שכבות של צבע. בין כל שלב ושלב בתהליך העור **עובר יבוש** במשך כמה שבועות ● את פרשיות התפילין כורכים בשייער **מזגב של עגל**. את קצות שייער זה אפשר לראות בתפילין של ראש בולטים החוצה מהנקב שליד פרשיית "והיה אם שמע". לאחר מכן תופרים אותן **בגיד של פרה**. לדעת המחמירים, בתפירת תפילין של ראש הגיד אמור לעבור בין הפרשיות עצמן ●

כתיבת פרשיות התפילין חייבת להיעשות **על פי הסדר** שבו הן מופיעות בתורה (שו"ע או"ח סימן לב סעי' כג). אם הסופר המשיך לכתוב אפילו אות אחת **וגילה שהשמיט אות עליו לגגוז את כל הפרשיות** גם אם עבד עליהן שעות רבות ● אם בכל שאר חזר על מנת להוסיף את האות שהשמיט, התפילין פסולות מהתורה **ואי אפשר לזהות זאת** בשום בדיקה. לכן **אין לקנות תפילין אלא מסופר ירא שמים** שיהיה מוכן גם להפסיד יום עבודה ובלבד שלא לתת לאדם תפילין פסולות (שו"ע שם סעיף כ) ●

קיימות **6 מחלוקות שונות** בהלכות תפילין. בנוגע **לסדר** הנחת הפרשיות בתוך התפילין, בנוגע **לסוג הדיו** שמהן הן נכתבות, בנוגע **לסוג העור** שעליו הן נכתבות, בנוגע **לצורת הצבתן** בתוך הבתים, בנוגע **לנוסח** כתיבתן ● לכן אמרו בשם הגר"א כי הרוצה לצאת ידי כל השיטות עליו להניח **64 זוגות תפילין** (מעשה רב סי' ו) ● **המחלוקות המפורסמות ביותר** היא המחלוקת על אופן סידור הפרשיות בתוך בתי התפילין. האם יש לסדרן כסדר שבו הן מופיעות בתורה: 1. "קדש לי" 2. "והיה כי יביאך" 3. **שמע ישראל" 4. "והיה אם שמע"** (שיטה המכונה **שיטת רש"י**), או שיש לסדרן בסדר שונה: 1. "קדש לי" 2. "והיה כי יביאך" 3. **"והיה אם שמע" 4. "שמע ישראל"** (שיטה זו מכונה **שיטת רבנו תם**) ● מחלוקת זו מכונה מחלוקת רש"י ורבנו תם אולם **המחלוקת מופיעה בכתובים כבר הרבה קודם**, עוד בתקופת הגאונים (תוספות מנחות יח: דמב"ם בתשו' רפז) ● **רבנו תם היה נכדו של רש"י** (הוא היה בן בתו) ומן **הסתם בבי המצוות הניח רבנו תם את התפילין של רש"י**"... ● בתקופת הראשונים ניסו להכריע את המחלוקת באמצעים מקורים ביותר. גרסו לכם ש"ארכיאולוגים" אשר העידו כי **בתוך הבלדו של יחזקאל** הנביא נמצאו תפילין שלו וזן היו מסודרות בסדר שבו צידד רש"י (מרדכי מובא בבית יוסף או"ח סי' לד) ● גם הרמב"ם מדווח על בדיקה דומה וכתב שנאמר לו על ידי אדם נאמן שפתחו את **התפילין של רב האי גאון** אחרי מותו ומצא כי התפילין היו מסודרות כדעת רש"י (תשו' הרמב"ם רפט). בדיקה זו סותרת את הנאמר בשמו שהוא, רב האי גאון, פוסק כר"ת (תוס' מנחות לח:). אולם אל דאגה, בפירוש המיוחס לו (על מסכת כלים פי"ח מ"ח) משמע שכבר רב האי גאון היה רגיל להניח שני זוגות התפילין ● לעומת ה"ארכיאולוגים", אחד הראשונים עשה **שאלת חלום** ובה שאל את הקב"ה בבכורו ובעצמו מהי ההלכה. התשובה שנמסרה לו מבית דין של מעלה מפתיעה והיא **גם בשמים יש מחלוקת** בדבר וכל פמליה מה מעלה פוסקת כרש"י אולם **הקב"ה בעצמו** פוסק כרבנו תם (שו"ת מן השמים סי' ג') ● **המקובלים סוברים** כי אחר השיטות עדיפות לנו בהר סיני, שיטה אחת ניתנה לו עבור כל עם ישראל (שיטת רש"י) ושיטה אחרת ניתנה לו עבור יחידי סגולה (שיטת רבנו תם) (רבי אביעד שר"שלום, מובא בחעדות הרב מרגליות לספר שו"ת מן השמים). הבן איש חי (פרשת וירא אות כא) כותב כי מזמן משה רבנו היו הולכים עם **שני זוגות תפילין** בו"זמנית, האחד של רש"י והשני של רבנו תם ● **לוחמי בר כוכבא** היו יוצאים למלחמה כשהם עטורים בתפילין (גיטין נז:). אולם אילו תפילין הניחו, תפילין של רש"י או של רבנו תם? ● בין ממצאי **מערות קומראן** אשר נחקרו ע"י **יגאל ידין** נמצאו כמה זוגות תפילין שימשו את לוחמי בר-כוכבא. חלק מן התפילין היה מסודר כדעת רש"י וחלק אחר כדעת רבנו תם (תפילין של ראש מקומראן/יגאל ידין) ● מצוות תפילין זכתה בתקופות מסוימות **ל"דייטינג" נמוך** ורבים בעם ישראל זלזלו בה (תוספות שבת מט:). אחד האנשים שהשפיעו על העלאת קרנה של המצוות היה רבי משה מקוצי (מחבר ספר המצוות הגדול) מבעלי התוספות, אשר **עבר מיפיו לעיר** בצרפת ובספרד (בשנים 1235–1237) על מנת לעורר אנשים לשמירת מצוות בכלל ומצוות תפילין בפרט, ומעיד כי אלפים ורבבות חזרו להניח תפילין בעקבות מסעו זה (סמ"ג עשין ג) ● **כיום, ברוך ה', נראה שה"דייטינג" של המצוות גבוה מאי פעם** ותפילין היא אחת המצוות שאותן מקיימים גם אנשים שחזותם החיצונית אינה מלמדת דבר על זיקה למסורת ישראל.

ייצור תפילין

התמונות באדיבות תפילין בית-אל
www.tefillin.co.il

כדי לקבל תפילין איכותיות, ראוי לבחור את העור לפני העיבוד כך שלא יהיה שותני.

המשיכה השנייה - מתיחת העור כדי ליצור חלליים לפרשיות. חשוב לדאוג שהחלליים יהיו רחבים מספיק להכנסה ולהוצאה של הפרשיות.

יישוב התפילין. לאחר משיכה שניה מיישבים את התפילין לכמה חודשים (אין חובה הלכתית ליישב - יש שמיישבים יותר ויש שאינם מיישבים כלל).

סטייה של מילימטר ביצרת הריבוע פוסלת את הבית (ניתן לתיקון). כיום אפשר להשיג בית איכותי ברמת דיוק של עשירית המילימטר!

כרסום באמצעות מקדח, הורדת שכבת עור באמצעות מקדח כדי להגיע לרִיבוע מדוּיק של הבית. כרסום עמוק מידי פוגם בחוזק הבית ועבודה טובה בשלבים קודמים תפחית בצורך של הכרסום.

שלושעשרה מלאו לנער

יוני לביא

הפפיון אמנם כמעט ונכחד מצוואר־וניהם של חתני בר המצווה, אבל נראה שמאז אותה תקופה תמימה, תעשיית חגיגות בר המצווה ובת המצווה הרקיעה שחקים, ולא תמיד למחוזות הקשורים באופן ברור לתוכן המהותי של אירוע ההתבגרות היהודי ⇐ יוני לביא שוחח עם כמה הורים, נערים ונערות ואנשי חינוך, בניסיון לתת לכם כמה רעיונות כיצד למנף את האירוע המרגש לעוד כמה מעגלים וערכים וגם להיות מקוריים ⇐ וגם כמה מילים על טקסי התבגרות באינדונזיה, בתאילנד ובשבט המסאי שבקניה

אם חשבתם שקשה ללמוד לקרוא את הפרשה בטעמים, לשנן בעל פה את הדרשה או להימלט מצליפות הסוכריות מעזרת נשים, תגידו תודה שלא נולדתם בין שבטי האבוריג'ינים באוסטרליה. אמנם שם לא קוראים לזה בר מצווה אך בטקס ההתבגרות המסורתי שלהם לוקחים אותך בסירה למרחק של חמישה ק"מ מחחוף ופשוט משליכים אותך אל המים. מי שלא טובע ומצליח להגיע בשחייה בחזרה אל היבשה - עבר את המבחן בהצלחה. בבאלי שבאינדונזיה, לעומת זאת, הטקס כולל את שיוף שש השיניים הקדמיות שלכם על ידי הכהן, באופן שלפי אמונתם יבדיל אתכם מהשֵדים, וגם שמשי לכם כרטיס כניסה אחרי מאה ועשרים לעולם הרוחות. בתאילנד, למי שהתעניין, סוגרים אתכם במנזר לכמה חודשים כדי ללמוד להסתפק במועט ולחיות מקיבוץ נדבות. אבל השיא הוא ככל הנראה אצל בני שבט המסאי בקניה. שם, כדי לסמל את כניסתו של הנער לעולם המבוגרים שרופים אם כל צעצועיו ומגלחים את ראשו. בני השבט עורכים לכבודו חגיגה, שנמשכת כמה ימים, כששיאה הוא עריכת טקס מילה (כן, מה שאתם שומעים). מובן שאסור לנער להפגין כל רגשות כאב או פחד כשזה קורה. מעבר לכך הוא צריך לצוד אריה ולחזור לשבט עם רעמת השיער שלו או להחזיק בקרניו של פר ולהפיל אותו ארצה.

טוב, אחרי שקיבלתם פרופורציות חדשות על הקושי בלדקלם דרשה לפני המשפחה המורחבת, נותתם תודה לאלוקים שברית המילה שלכם כבר התבצעה בהצלחה בגיל שמונה ימים, אפשר לגשת לעניין.

תעשייה שלמה

לכולם ברור שהפעם זה שונה. לא מדובר בעוד יום הולדת. בר מצווה או בת מצווה הוא ציון ציון דרך. אמנם צמד המילים 'בר מצווה' לקוח מהמסורת, אך אין ילד או ילדה חילונים שלא חוגג את הרגע הזה, ובגדול. מדובר בתעשייה ענק המגלגלת עשרות מיליונים בשנה. פורטלים אינטרנטיים עמוסי אטרקציות פורשים לפניכם מגוון אפשרויות להפקת האירוע ש'טרם נקרא כמותו'. חברות מקצועיות וחיומנות יעשמחו להפיק, לארגן ולהנחות לכם את הערב. זאת אחרי שעברתם אצל מיטב המאפרים והמלבישים, צלמים מנוסים עשוי לכם 'בוּק' מדהים, ומכאן ישירות אל האירוע הגדול שמתקיים במועדון, במסעדה או בגן אירועים לשמנים, או במקומות יותר 'צבעוניים', כמו פארק מים, הספארי, אירוח בדווי, פארק הקופים, המרינה כרוך בפחות כאב ראש ארגוני. מבלי להיכנס לשאלות איתר היציאה מהארע, החיסרון הגדול הוא בכך שזה מצמצם מאוד את מספר האנשים השותפים לבר המצווה, וגם שמחמיצים בזה את ההזדמנות לאירוע שהיה יכול להיות ביטוי, נקודת שיא של המסע שהילד עובר במהלך השנה, כמו שתיארנו קודם. זאת ועוד, כמו שבימי אֶבֶל וצער אדם לא מסתובב בחוצות הגלובוס אלא דווקא מתכנס עם המשפחה והקהילה, גם בימי שמחה מתאים לעבור את זה בשותפות אִתם ולא בבדידות מעבר לים.

להורים שבכל זאת בוחרים לחגוג כך את בר המצווה מומלץ לעצב הטיול שיכלול לא רק ביליים אלא גם דברים משמעותיים, ערכיים ומאתגרים. שיחזקו את הקשר המשפחתי מצד אחד, ואת הזיקה להיסטוריה המשפחתית והלאומית ולמסורת היהודית, מצד שני.

מתנות – הבת או הבן שלכם ילכו השנה בע"ה לרקוד בכ־30 אירועים. מתנה צנועה שהם יעניקו לכל אחד מחתני או כלות השמחה, יסתכמו בהוצאה שנתית של 1,500 ₪! לא כולם יכולים או רוצים לעמוד בזה. מה עושים? כדאי להורים להתאגד יחד כבר בתחילת השנה ולקבל החלטה קיבוצית. היו קבוצות הורים שהחליטו שאף אחד לא מביא מתנות בכלל. יש שהגבילו בסכום מסוים, ואחרים עשו עסק עם חנות כלשהי והחליטו מראש על ארבע מתנות בחרות שכל בת תוכל לבחור מתוכן בהגיע זמנה. כך יוצא שכל תלמיד משלם על מתנה אחת ומקבל אחת. בר המצווה זו הזדמנות שלנו להעביר לילד את החשיבות של להיות שמח בחלקו, להימנע מהשוואות עם אחרים, ולדבר על הדעה שבתחרות החברתית השלילית שהמוקד שלה הוא הרווח החיצוני.

רוב ההולכים בכיוון הזה, בוחרים **נושא מרכזי שילווה את השנה**. הנושא יכול להיות קשור לשם של הילד, לתאריך שבו נולד, לאישיות שלו, לתחומי העניין, לתכניות לעתיד וכדומה. אם הילד מוכשר בדבר מסוים - לחיצ'ג, לצייר, לרקוד, לנגן, לצלם וכו' - זו ההזדמנות לתת לו להתבטא.

למשל: נאוה (שם בדוי) נולדה בחודש אדר והיא בחרה לשים במרכז את נושא **השמחה**. היא לקחה מצלמת וידאו ויצאה אל הרחוב לשאול אנשים מה אומר להם המושג שמחה. היא ראיינה את הסכנים והסבסודות על האירועים המשמחים בחייהם, וערכה משאל בין חברות וקרובי משפחה - מה גורם לך להיות שמח. את סיכום הפרויקט היא הציגה בסרט קצר ומצגת מרשימה בהנחייתה שהוקרנו בבת המצווה, מיד בתום הדרשה שעסקה בנושא השמחה ביהדות. היה שמח.

דוגמה בחרה להציב במרכז בת המצווה שלה את נושא גמילות החסדים. במהלך השנה היא יצאה עם אמה לסיור גמ"חים. הם ראיינו את המנהלים, למדו את שיטות העבודה, וגם נפגשו אישית עם דמויות שמוטיב החסד בולט בחייהם. המסקנות, הסיפורים המרגשים והתמונות הוצגו בתערוכה בבת המצווה, ונושא הדרשה היה דמותו של הצדיק הירושלמי רבי אריה לוין. ביום בת המצווה אפו הנערה וחבר'ותיה עוגיות, ארזו חבילות שי ויצאו לחלק אותן בבית חולים לילדים.

לעתים דווקא אצל הבנות, בגלל שאין עלייה לתורה, קריאת פרשה והנחת תפילין מתפשים ומגיעים לרעיונות יצירתיים ומקוריים יותר מאשר אצל הבנים. עוד נושאים לדוגמה: גבורה, מנהיגות, תפילה, שבת, דמות תנ"כית - הכל פתוח.

להלן תוספות קטנות מכמה אנשי חינוך שעמם שוחחנו:

טיולים לחו"ל – יש משפחות הבוחרות להמיר את המסיבה באולם בטיול לחו"ל. בדרך כלל זה נוח יותר כי זה כרוך בפחות כאב ראש ארגוני. מבלי להיכנס לשאלות איתר היציאה מהארע, החיסרון הגדול הוא בכך שזה מצמצם מאוד את מספר האנשים השותפים לבר המצווה, וגם שמחמיצים בזה את ההזדמנות לאירוע שהיה יכול להיות ביטוי, נקודת שיא של המסע שהילד עובר במהלך השנה, כמו שתיארנו קודם. זאת ועוד, כמו שבימי אֶבֶל וצער אדם לא מסתובב בחוצות הגלובוס אלא דווקא מתכנס עם המשפחה והקהילה, גם בימי שמחה מתאים לעבור את זה בשותפות אִתם ולא בבדידות מעבר לים.

להורים שבכל זאת בוחרים לחגוג כך את בר המצווה מומלץ לעצב הטיול שיכלול לא רק ביליים אלא גם דברים משמעותיים, ערכיים ומאתגרים. שיחזקו את הקשר המשפחתי מצד אחד, ואת הזיקה להיסטוריה המשפחתית והלאומית ולמסורת היהודית, מצד שני.

מתנות – הבת או הבן שלכם ילכו השנה בע"ה לרקוד בכ־30 אירועים. מתנה צנועה שהם יעניקו לכל אחד מחתני או כלות השמחה, יסתכמו בהוצאה שנתית של 1,500 ₪! לא כולם יכולים או רוצים לעמוד בזה. מה עושים? כדאי להורים להתאגד יחד כבר בתחילת השנה ולקבל החלטה קיבוצית. היו קבוצות הורים שהחליטו שאף אחד לא מביא מתנות בכלל. יש שהגבילו בסכום מסוים, ואחרים עשו עסק עם חנות כלשהי והחליטו מראש על ארבע מתנות בחרות שכל בת תוכל לבחור מתוכן בהגיע זמנה. כך יוצא שכל תלמיד משלם על מתנה אחת ומקבל אחת. בר המצווה זו הזדמנות שלנו להעביר לילד את החשיבות של להיות שמח בחלקו, להימנע מהשוואות עם אחרים, ולדבר על הדעה שבתחרות החברתית השלילית שהמוקד שלה הוא הרווח החיצוני.

ההתבגרות הפיזית – אופי האירוע, בעיקר אצל הבנים, מתמקד בפן הדתי (קבלת מצוות, תפילין, קריאה בתורה וכו'), אך מה שעובר על הבן והבת שלנו רחב יותר וכולל את הפן הנפשי האנושי ולא פחות מזה את הפן הגופני (קבלת המחזור, ההתפתחות הפיזית). יש הורים הנבוכים מלדבר על הנושאים הללו עם הילדים אך עליהם לדעת שלדיהם מתעסקים בזה ביניהם המון, בין אם יודעו ובין אם לא. הבחירה בידם אם הם ילמדו על זה מהאינטרנט או מחברים, לעתים בקונטיעה זולה, או מהם, מאבא ואמא, בדרך טבעית, בריאה וקדושה. חשוב להקדיש זמן בשנת המצווה ולדבר אִתם גם על הנושאים האלו.

משימה תורנית – יש המדברנים את הילד ליטול על עצמו אתגר לסיים מסכת או משהו דומה עד בר המצווה. מה שחשוב הוא שהמשימה לא תהיה מעיקה אלא מחבבת, מאתגרת אך בת השגה. אם מסכת במנרא קשה מדי, אפשר ללכת על משנה. מובן שהרעיון מתאים לבנות לא פחות מאשר לבנים ואפשר לבחור ספר בתנ"ך, ספר המצוות לרמב"ם, מסילת ישרים ועוד. אפשר שלפחות חלק מן הלימוד ייעשה בחברותא עם אבא או אמא במהלך שנת המצווה.

את מי נזמין

יש לך 30 חברים בכיתה ועוד 20 בשבט בבני עקיבא. לא תמיד ההורים מאפשרים להזמין את כולם. לא תמיד אתה מעוניין בכך. אם מי מבחה? בדרך כלל שיש חברים שכולם מזמינים. אתה יודע, הקוּלים, הפופולריים. יש גם אלה שבשוליים, שאף אחד כמעט לא מזמין. מה אתה אומר על הצעה הבאה: 90% מהמזמינים שלך יהיו אלה שבא לך להביא לאירוע. 10% נוספים יהיו אלה שלא תכנגת אבל כל כך מצפים לקבל הזמנה והתייחסות ממישהו.

ותודה לרוריי שהביאוני עד הלום – בלי קשר למה שאתה הולך להגיד בדרשה, הרגע שבו אתה עובר מילדות לבגרות מתאים מאוד להכיר בו תודה לאלו שהביאו אותך עד לשם, סבלו אותך לכל אורך הדרך, וגם מממנים את כל מה שקורה מסביבך, כולל את האירוע הזה. מה דעתך להכין להם איזו הפתעה? מתנה אישית? שיר שכתבת?

הדרשה, הפרשה והסרט

הדרשה היא ללא ספק אחת מגולות הכותרת של האירוע. אלא שבדרך כלל מי שמחבר אותה אינו הילד, אלא האבא, הדוד או הרב גוגל (15,000 תוצאות לחיפוש 'דרשות לבר מצווה'...). שאף אחד לא ישלה את עצמו. האורחים צריכים להיות רחפנים גמורים כדי לא להבחין שלא הילד הוא בעל הכישרון שחיבר את הטקסט. מה דעתכם על האפשרות שהילד יחבר בעצמו את הדרשה? שהילד יעבור עם הורים על הפרשה, יעלה שאלות שמתעוררות אותו, וביחד יעיינו במפרשים או ישאלו רבנים כדי למצוא תשובות. ייתכן שזה יהיה פחות רהוט ומתוחכם, אבל הרבה יותר אותנטי ומלא חן. רעיון נוסף הוא להוסיף בסוף הדרשה תפילה שלכם, בלי ניסוחים חכמים, אלא ישר מהלב, על דברים שאתם רוצים למענכם ולמען כלל ישראל. ככל שזה יגיע היישר מכם, ותישאו את הדברים כאילו אתם עומדים מול בורא העולם, והאורחים כאן רק בשביל לומר אמן – כך האורחים גם יתחברו יותר לדברים.

הקריאה בתורה – אם איתרע מזלך להיוולד בן, האתגר המרכזי של בר המצווה עשוי להיות לימוד הפרשה וההפטרה עם הטעמים. יש כאלה שנהנים מכל רגע, ואחרים הסובלים מכל שנייה. התענוג הזה עשוי לקחת בין שבועות לחודשים, בהתאם לכישרונו של החתן ולשאלה האם נולד בפרשת 'וילך' (שלושים פסוקים) או ב'ואתחנן' (מאה עשרים ושניים)... סכומים גדולים זורמים מכיסם של ההורים לחשבון הבנק של מורים מדופלמים ותכנות ממוחשבות שיצבעו את המלאכה, ויכינו את הילד ל'הופעה'. אחד המחירים הגדולים של ההתעקשות לקרוא את כל הפרשה הוא שהילד נכנס למתח ולחץ, שעושבב את זמנו ואת כוחותיו ומקשה עליו לקחת על עצמו אתגרים אחרים לקראת בר המצווה, והשבת הנכספת, במקום שיחווה אותה בשמחה ובגימות, עוברת במתח ופחד שמא ישכח או יטעה. כך הילד פשוט מחמיץ את האירוע! שוחחנו עם כמה הורים, ביניהם רבנים פורסמים, שבביתם הקפידו על כך שהילד יקרא רק את המפטיר ולא יעמיס על עצמו את הפרשה כולה. מי שזה לא הולך לו בקלות מוזמן לקחת את זה בנקודה למחשבה. יחד עם זאת, צריך לזכור שהמשימה הלא פשוטה הזאת גרמה לערים רבים ללמוד את טעמי המקרא, דבר שספק אם היו מגיעים אליו בשגרת חייהם.

אוסף רעיונות שנוסו ועבדו לא רע

המשתפים – ירון ערד חידון לקהל בליווי מצגת על הנושא הכללי שנבחר לבר המצווה. באירוע אחר כל שולחן סועדים קיבל פסוק אם מדרש חז"ל קצר, דן בו בקבוצה בינו לבין עצמו ועל בסיסו היה צריך לחבר ברכה מיוחדת לחתן ולומר אותה לפני כולם. יש ששמו במוקד האירוע פעילות בעלת תוכן (לעתים זה מתאים יותר בערב שנעשה רק לחברים/ות של חתן/כלת השמחה) – הצגה או מחזה שמבוצעים על ידי הילד ומשפחתו או חבריו, סדנאות יצירה בקשר לנושא בר המצווה, 'סעודת אמן', הפרשת חלה וכדומה.

המפתיעים – משפחות רבות מפתיעות את הנער בסרט קצר המתאר מפגשים עם דמויות שהוא מערץ ושהתבקשו לברך אותו ולתת לו עצות כצידה לדרך. רעיון נוסף הוא **מבחן 13** (ואצל בנות 12) – לדוגמה: לתת שלוש עשרה מתנות (ואפילו צעצועות וסמליות) לילד ולאחל לו משהו מיוחד בהתאמה לכל אחת מהן. כמה לדיים וילדות שיגרו בחודשים שלפני בר המצווה מכתבים לכל מיני דמויות חשובות או מפורסמות וביקשו מהן לתת להם תובנה, עצה או ברכה לבר המצווה. התקבלו מכתבים יפהפיים שהוקראו באירוע.

המצווה הראשונה – בספרים כתוב שיש כוח נפלא והשפעה עצומה לכל דבר שנעשה בפעם הראשונה. מה המצווה הראשונה שילד יהודי מקיים בחייו כְּמצוּוָה ועושה? קריאת שמע של ערבית ביום בר המצווה. רוב הילדים לא שמים לב לזה ומחמיצים את ההזדמנות לתת לו איזה יחס מיוחד של מִדָּעוּת וכוונה.

סעודת מצווה – לא תמיד החגיגה הרשמית נחגגת בערב יום ההולדת, ויש עניין מיוחד לעשות סעודה עם עשרה גברים דווקא ביום שבו הילד נכנס למצוות, והיא קרויה בהלכה 'סעודת מצווה'. אפשר לערוך אותה בבית בצורה פשוטה, ולהתמקד אז במשמעות הרוחנית של בר המצווה. רבים שעשו את זה אמרו שבסופו של דבר האירוע הזה היה משמעותי בשבילם יותר מהמסיבה באולם.

היממה הראשונה של המצוות – רעיון יפה שעשו כמה משפחות - ביום הראשון לחיים הבוגרים (שוב, בלי קשר לעיתוי המסיבה באולם), מצאת הכוכבים של היום הקדם למשך עשרים וארבע שעות - מרוץ משפחתי ללקט כמה שיותר מצוות. לדוגמה: בלילה התאספו בני המשפחה יחד, עשו הפרשת חלה, אפו עוגיות והכינו חבילות לנזקקים. למחרת נסיעה כל המשפחה לחלק אותן ולשמח ילדים בבית חולים, משם לתפילה בכותל וליקיטר אצל הסבתא הקשישה בבית אבות וכו'. ישנם אַרגוּני חסד (כמו 'לאורו נלך' ואחרים) המציעים לחתן ולחבריו הפעלה ערכית של איסוף מוצרים למשפחות נזקקות ביום בר המצווה. זו דרך מיוחדת להתחיל את חשבון המצוות בשמים בְּיִתְרָה.

סיור מודרך – יש שבחרו לקחת את האורחים או החברים לחצי יום סיור במקום מעניין, כשמי שמדריך את הסיור (כמובן, אחרי הכנה מתאימה) זה החתן/כלה. מקומות לדוגמה: מכון המקדש, בית הרב, העיר העתיקה, מנהרות הכותל, קבר רחל, מערת המכפלה.

שבת – כשעושים אירוע בשבת ומזמינים את הקרובים, חשוב לבנות תכנית מעניינת מעבר לאוכל ולמפגש המשפחתי. כדאי להדגיש מראש לכל משפחה שמגיעה לשבת שהיא צריכה להכין משהו – סיפור, דבר תורה, ברכה, חידה, הקשורים לחתן/כלת השמחה. בליל שבת אפשר להזמין כמה מהסבים והדודים, וכל הקשיש יותר הרי זה משובח, לספר את סיפור הבר מצווה שלו מלפני חמישים ושישים שנה.

אם יש לכם רעיונות משלכם אל תשמרו אותם לעצמכם. היכנסו לקבוצה מיוחדת שפתחנו בפייסבוק ולפורום מקביל באתר 'שורש' – שניהם תחת השם: **'בר מצווה – רעיונות'**, ושַׁתפו את כולנו בזה.

כמו עוד הרבה דברים בחיים גם הצלחת בר מצווה או בת המצווה, יותר משהיא תלויה בכסף ששקיעיו בה היא תלויה בתשומת הלב, במחשבה וברצון לעשות משהו משמעותי ומכוון, שהרושם הטוב שיותיר אחרוי ימשיך ללוות עוד הרבה שנים קדימה. שיהיה לכם מזל טוב, כבר אמרנו?

תודה לדבנים/ות ולאנשי החינוך ששיתפו בתובנות וברעיונות, ביניהם: דוד ואביבה סתוי, צדוק בן־ארצי, אלישע אבינר, אהרל'ה מאירוביץ, יעקב פלג, תמי סמט, רחל וייצן, נעמי שחור, טל רחמני, עובד מלמד, שי פירון, צחי להמן, משפ' נכטילר מבית־אל ומשפ' כהן מקדומים.

מסע אל הדרשה וממנה והלאה

לא לבנות מצווה בלבד

אורה רבקה וינגורט

יומך הגדול מתקרב. יום הפיכתך לבת מצווה. בין כל המחשבות והתכננים איך לחגוג, עומדת לה מטלה שאת לא ממש יודעת אין לגשת אליה – כתיבת דרשה.

בדרך כלל כשרוצים לדרוש, רצים לפתוח ספרים. אך המלצתי אלייך היא להמתין קצת, ולפתוח קודם כל את האוצרות הגנוזים בתוכך. כן, זכית להיות אישה ובעלת בינה יתרה, ובכלל הזכות הזאת נמצאת האפשרות לגלות מן רצון ה' על ידי התבוננות והעמקה בקרבך פנימה.

קחי לעצמך דף ועט ואת הזמן והפנאי לחשוב, להרהר, להתבונן ולחלום. התהליך שאת עומדת לעבור הוא בעצם מסע לגילוי עצמי. ייתכן שהוא ייקח לך כמה ימים, ואפילו שבועות וחודשים. מובן שלא תסיימי את התהליך בין היותך בת מצווה. אך אם תעזי ללכת בדרך שלפניך, מלבד דרשה יפה, דומני שתהיה לך גם קריאת כיוון לכל החיים.

דרשות בר מצווה ובת מצווה מסתיימות לרוב באמירה "תודה לה' ותודה להוריי שהביאוני עד הלום". נראה לי שמוטב דווקא לפתוח בנקודה זו, ולחשוב: מה טמון במשפט הזה? להיכן הגעת עד הלום? על אילו חסדים את מודה לקב"ה? מה הוא העניין ומעניַּך לחייך, בנשמתיך וברוחניות? ומה חלקם של הוריייך במקום שהגעת אליו עד עתה? מה הם השקיעו בך? אלו ערכים זכית לספוג מהוריייך במשך 12 השנים הראשונות של חייך? מה אמן מסמלך בעבורך? אילו תכונות שלה את רוצה לאמץ? לאילו אידיאלים אביך מתמסר? מה מהם מהווים גם נר לרגליך?

זה הזמן גם להעיף מבט לאחור, על סבא וסבתא שלך, ומעלה אותם אל סביך שבחיים אולי תרצי לבקר, כדי לשמוע מהם על מורשת המשפחה, ומה הם מאחלים לך עם הכינסך למצוות. אולי תרצי עכשיו גם לפתוח את עבודת השורשים שעשית פעם, ולסכם לעצמך על אילו כתפיים את רוכבת ויכולה להוסיף קומה חדשה.

לאחר שארזת את המזוודה הראשונית הזאת, את מצויידת לעלייה לדרך המיוחדת רק לך. דעי שזו דרך שמעולם לא דרכו בה אחרים ולעולם לא ילכו בה. זהו תיקון מיוחד לנשמה שלך, והזדמנות חד־פעמית להאיר בעולם בן אאיבסוף האור של הקב"ה, שמתגלה דווקא דרכך.

מן הראוי שעל עצמך כבר היום? אילו תכונות אופי יפות בולטות אצלך? הענווה היא דרגה שמה שיש לך – בא מהקב"ה, ולמרבה מסוימת. מעלותיך מחייבות אותך למלא את תפקידך.

מלבד הנקודות החזקות, עם מה את מתמודדת? באילו ניסיונות עמדת עד עכשיו? אילו מלחמות פנימיות מתחוללות בקרבך? במה את מצליחה בקלות, ובמה יותר קשה לך?

אולי תרצי עכשיו לחשוב איך את רוצה להוסיף באותן נקודות שהן כבר בבחינת "אור". האם את מצליחה לבטא את כל העושר הפנימי שלך? באילו מסגרות תוכלי להאיר ולתת יותר מעצמך לאחרים?

ומה עם מה שקשה לך? האם תרצי לשתף מישהו במאבקייך? מה יוכל להוסיף לך כוח על מנת להתקדם?

מתוך כל אלו נראה שאת מוכנה לשלב הבא – לאן פנייך מועדות? איך את רוצה לראות את עצמך מבחינה פנימית בעוד שנה? ואיך בעוד עשר שנים? אם היית יכולה לעמוד על במה מול כל העולם, מה היית אומרת? מה היית צועקת? מהן השאיפות שלך? תני לעצמך לחלום ובגדול...

ועכשיו אנו מגיעות לרגע הגדול שבפניו את עומדת. מה זה אומר לך להיות בת מצווה? מה את יודעת על קיום תורה ומצוות, ומה מסקרן אותך לדעת? במה היית רוצה להעמיק? באמונה, בהלכה, בעבודת ה'?

בשלב זה את מוכנה לפתיחת ספרים. כיוון כל המהות של יום הפיכתך מלילה לנערה הוא קבלת הכוח לבחור בעצמך בטוב, כדאי שתלכי גם בלימוד לכיוון שלבך מושך אליו. אפשר לבחור דמות נשית מהתנ"ך שמגלמת תכונות שמצאת או שהיית רוצה לגלות בתוכך, אפשר לבחור ספר שעוסק בשאלות שמסקרנות אותך על תפקיד היהודי בכלל, ובפרט בדור שלנו, או להתעמק בהתמודדות הלכתית שאת נפגשת בה באופן יומיומי. ואפשר גם לפתוח את פרשת השבוע שבו את נהיית בת מצווה. אולי תוכלי לגלות שם רמזים על מה שהקב"ה רוצה מהנשמה המיוחדת שלך בעולם הזה.

את ראשי הפרקים של המסע שעברת תוכלי לסכם, על מנת לגבש מתוכם דרשה. מן הסתם יהיו דברים אישיים שתעדיפי לשמור לעצמך, אך תמצאי גם נקודות כלליות שבהן תרצי לשתף אחרים: הכרת הטוב, המורשת המשפחתית, רעיונות שהעמקת בהם, וגם שאת מברכת את עצמך ואל כל מי שזכתה להיכנס בעול תורה ומצוות, גם אם זה היה לפני הרבה שנים.

וכן, אמא יקרה, אם את מוצאת את עצמך חושבת 'כמה חבל שאף פעם לא ערכתי מסע כזה', עדיף לא מאוחר. אמנם היית "בת מצווה" בגיל שתים עשרה, אך כל יום מחדש אנו שבים מקבלות על עצמנו עול מצוות. אולי כדאי, אם כן, שכל אחת מאתנו תכתוב לעצמה דרשת בת מצווה, לפחות פעם בשנה.

חיים על כל הקו

העיקר שתחזרו הביתה בשלום

דגשים להורי בר המצווה

הורים יקרים, כפי שבר המצווה, הדלימה הגדולה ביותר היא איפה לחגוג את שבת בר המצווה – בקרב הקהילה החמה או במלון. כמובן שהאלרגטיביה המועדפת כמעט על כל ההורים תהיה לחגוג בקרב הקהילה, ואת מסמה סיבות –

1. איך כמו לחגוג עם הקהילה המלווה אתכם לאורך כל הדרך.
2. בית הכנסת שלכם הוא המקום הטבעי ביותר לעליית הבר לתורה.
3. זה עולה סך אלף שקל פחות.

אך כידוע, עקב אכילס של כל הסיפור הוא איך מארחים את כל המשפחה והחברים בשבת שלמה – בר"כ אין מלון במרחק הליכה מבית הכנסת (וגם אם כן – ראה סעיף 2 לעיל). בקיצור חברי הורי בר מצווה יקרים: כשמקבלים מייל ברוגס הקהילתי המספר משמשפחת ולדמן רוצה לחגוג בשבת הבאה את בר המצווה של בנם בבית הכנסת – מי שלא ממש חבר שלש יתייחס, מי שחבר די טוב שיישאר להשתתף בשמחה ומי שחבר ממש טוב שיתחפף וישאיר את הדירה.

בכל אופן החלטתם ללכת על אופציית השבת בבית המלון, לא תוכלו להימלט מלהזמין כמה מחברי חתן בר המצווה למלון, בכל זאת יש לי איזה קשר קלוש לאירוע. ללא ספק – להזמין חבורת ילדים בני 13 מלאי אנרגיה לשבת במלון בלי הורים וללא השגחת מבוגר זה בחלבלי מעשה אמיץ. לא הרבה יודעים זאת, אבל תכנית המגרה של האג"ל לפיגוע במלון המלך דוד הייתה לעשות שם שבת בר מצווה.

✧ ישנה גם אופציה שלישית – במקום מלון או שבת, אפשר לעשות משהו כיפי עם כל המשפחה האורחתים. נניח – נפגשים במצדה לפנות ערב (אפשר גם להביא קורדיוניסט), לנים בחוץ תחת כיפת השמים, בחמש בבוקר עולים בשביל המנחש עם הזרחיה המסיימים במסלול לא 30 ק"מ. חשוב לך להצעיד בכל הציוד, בהרבה מים ובמראה בדוקה. למה מראה? זה עוזר לבדוק שאף אחד לא שם לכם בסוף האירוע מטען מתחת לרכב.

✧ נוהג שפשט במחוזותינו קובע כי על המשפחה של בר המצווה לשאת בכל התפקידים הציבוריים בבית הכנסת בשבת בר המצווה – חזן ערבית, חזן שחרית, אנעים זמירות וכו'. המנהג בד"כ מביך שניים – את האח שכלל לא רוצה להתחזן ואת תקפקיה אך לא יכול להביע בפני המחאה שכן כך יפגע בשמחת המצווה. מעתה – תפקידים יחולקו לפי כישורים ולא על סמך קרבה משפחתית.

דגש חשוב לאורחים

אורחים יקרים, אכן, מתנה יקרה ובת משמעות היא לקנות לבר המצווה סט משנה ברורה / מהר"ל / סט משניות. עשיתם לילד את היום, הוא מפנטז על זה כבר שנים. אני בטוח שגם כשאתם היימם בן 13 הדבר שהכי היה בא לכם לקבל זה משנה ברורה או קופסה מכסף לאתרוג.

דגשים לתתן בר המצווה

קריאה בתורה

✧ חתן יקר, אני מניח שהנהניתה שהמבצרים חזרו עליה באוזניך שוב ושוב היא "לקרוא לכל הבית". ביינינו – אל תקשיב להם! מתי שמעת את העולה לתורה שאינו בר מצווה מברך – "ברו"ך ארך א"ת-א"א-ה' א"ל-א"א-ק-אינו..."? וכו'? אז למה דווקא בר המצווה צריך לקרוא ל"א-ק וברו"? מבוגרים לא אוהבים שקוראים בתורה חצי שעה, זה כמו לסוגיע אחרי למה. קרא ברוב הזן.

✧ אל תקרא מוט מדיי! אם תקרא טוב מדי יסנג'רו אותך לקרוא באופן קבוע בבית הכנסת.

נאום בר המצווה

✧ תקשיב חבר אולי אתה לא יודע אבל כל המבוגרים שסביבך סובלים מבעיית קשב וריכוז חמורה (הם שיימים לזרר שלפני יופי. כמה חמלה. "עד עכשיו הטפתי על הראש בגלל השטויות שלך, now you're on your own, son. תתמודד". ושיהיה במזל טוב!

דגשים לזריקת הסוכריות

רבותיי, צחוק צחוק, אבל ההוראות הבאות נכתבו בדם. אז כנסו לח' הוראות בטיחות ותתחילו לרשום –

1. תקלות מבצעיות רבות מקורן בחוסר הבנה מצד עזרת הגשים בחזנון האש, יש האוהבת לזרוק את הסוכריות לפני העלייה לתורה, יש שנוהגות אחרי שיש זוזרקות לאחר הבטיחה. בעיותיי – יידיי הסוכריות יתבצע רק בחינון פקודה ע"י גבאי מוסמן (להלן: מפקד המבוטח) ולא לפני כן!
2. אורח אחד פצוע וכל הבר מצווה הצלה לא שווה לנו.
3. בעת זריקת הסוכריות כל תיקי הטלית מולאמים באופן אוטומטי לטובת מתנות רווחי הסוכריות.
4. איסור חמור חל על חתן הבר מצוה לתורה מתחת לבמה בעת זריקת הסוכריות. תעמוד, תחטוף אותה כמו גבר.

הדקל מעל קבר אבשלום ביסוי

לסיום, משהו בנימה אישית. בשבילי החלק הכי מרגש של כל אירוע בר המצווה מתמצה במשפט אחד שאומר האב לבנו – "ברוך שפטרני מעונשו של זה". כמה יופי. כמה חמלה. "עד עכשיו הטפתי על הראש בגלל השטויות שלך, now you're on your own, son. תתמודד". ושיהיה במזל טוב!

מי אתה אבשלום?

פנים שאי אפשר להתעלם מהן. עיניים יוקדות, מבט חולם. הפנים דרכם מגיעה מתחתית נר"י.

אבשלום נולד בשנת תנ"ו (1889) בחדרה למשפחת חלוצים. מאז היה צעיר ספג את רוח התחיישבות. הוא ירד רגיש בעל כישרון כתיבה. בשיריו ובמכתביו פירט את חלומו הגדול – תקומת מדינה יהודית. כשבגר מעט, החליט לפעול בדרכים מעשיות למען הגשמתו הקיים אף מתחרת הקדושים, הנחלתם לבם מורשת גבורה שממנה יונק הדור החדש של גיבורים בצה"ל".

בשנים הראשונות להעלאת עצמותיו מסיני השתתפו רבים באזכרות, ואלה תקיימו בנוכחות צלמים ויתוכנאים.

אזכרה של גיבור ללא אנשים

הסיפור המדהים הזה ריגש אותו מאוד, וכשנה לאחר שסיימנו כתיבת עבודה בנושא, בתשס"ח, החלטנו לעלות לקברו ביום השנה, תשעים שנה לנפילתו. כשהגענו לקבר, גילינו לתדהמתנו שאין איש מלבדנו בחלקת הקבר.

בחלוף הזמן התמעטו הבאים לאזכרות, ועם פטירת אחיותיו של אבשלום התערו הגרומים הרשמיים מהצורך לזכור, וכבר שנים שאין אומרים קדיש על קברו. אמרנו כמה מילים לזכרו, וקראנו תהלים לעילוי נשמתו.

אלמלא שמשנה הבאה זה יהיה אחרת.

אם האזכרה בתשס"ט כבר פרסמנו בקרב מכרינו, כבר היה מניין על קברו של אבשלום, בתש"ע היו כבר עשרות אנשים שנענו לקריאתנו ובאו.

ובתש"א...

אנו ממשיכים את המסורת ובע"ה נקיים טקס לזכרו של אבשלום. נעלה לקברו ביום השנה לנפילתו כאיש תודה

והוקדה לפועלו בחיינו ובמותו. נוקיר גם את חברינו שלחמו בדבקות ובמסירות כדי שאנו נוכל לחיות פה.

אנו קוראים לכם בהכנסת אלינו ביום ראשון ב"ו בטבת (2.1), 94 שנים לנפלו, לטקס האזכרה בהר הרצל בשעה 15:30. יישאו דברים לזכרו גב' **תמר אשל** – אחיינתו של אבשלום, חברת הכנסת לשעבר **גאולה כהן, אלידע בר-שאול** ונציגי הדור העציר. לפרטים: שיר –054 7681207, שלומית 054-2245400, צוריה 050-2012529.

תודה לאלידע בר-שאול על הסיוע בהכנת הכתבה

נצח ישראל לא משקר

שלומית וצוריה

רוח, עזי נפש, שניחן בכושר ראייה לטווח ארוך. עדים אנו הדים עד כמה הייתה דרכם נועזת ונכונה, ובאיזו מידה האמינו בנצח ישראל. דור דור וגיבוריו, מנניו וקדושיו, דמים בדמים נגעו וגבורה בגבורה. אהרון שרה אהרונסון, אבשלום וריעיך הקדושים, הנחלתם לנו מורשת גבורה שממנה יונק הדור החדש של גיבורים בצה"ל".

בשנים הראשונות להעלאת עצמותיו מסיני השתתפו רבים באזכרות, ואלה תקיימו בנוכחות צלמים ויתוכנאים.

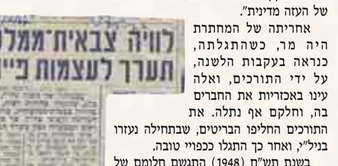

קבר היהודי בסיני

בשנת תש"ז (1967) לאחר מלחמת ששת הימים, יוצא צוות בראשות רב סדן שלמה בן-אלקנה לחיפוש עצמותיו של בחטלב מסוכנה לעל ידי הבדווים "אלקבר אליהודי" (קבר היהודי).

הדקל מעל קבר אבשלום ביסוי

בכבוד בטקס ממלכתי בהר הרצל בירושלים.

הרב הראשי לצה"ל דאז, הרב שלמה גורן זצ"ל, הספיד את אבשלום בדברי: "לוויה ממלכתית זו, היא לוויתו של גיבור ישראל, קדוש ומשורר, אחד מקבוצה קטנה של אנשי

שבתות חתן
במחיר אטרקטיבי
בירושלים?
מרכז ציפורי המחודש
נופשי ירושלים - אביטל 050-6345181
הרשמה לפסח - החלה
כשרות מהודרת
חדרי משפחה מפוארים

ברכונים מהודרים
לסדר ט"ו בשבט
כוללים את סדר ט"ו בשבט, שירי א"י
וברכות הנהנין והמזון.
אפשרות להוספת הקדשה לכל אירוע.
סדר קהילתי או משפחתי
לפרטים: 050-5517938, 02-6522144
כגון: הקדשה מסודרת בעיצובים מדהימים
www.smachot.co.il
מבצע! smachot
לרגל סוף השנה האזרחית זמירונים וברכונים ב-2 ₪! פרטים באתר.

הישיבה לצעירים
בית אברהם
יב"ע כפר הרא"ה
המתחדשת
יום היכרות ומבחנים
מועד א'
אי"ה ביום שלישי
כא' עבת תשע"א
ישיבת בני עקיבא
אם ישיבות בני עקיבא
בית אברהם
עיש מרן הרב אברהם יצחק הכ"ל

ישיבת בני עקיבא
לאומנויות ומדעים
"נתיבות חיים" פסגת זאב, ירושלים
מאמנים בעומנות
לפיתוח עולמו הפנימי של התלמיד
ערב היכרות
לקראת שנה"ל תשע"ב, ביום ד' הקרוב, כ"ב טבת
(29.12.10) בשעה 19:30 בישיבה
מוזמנים הורי ותלמידי כיתות ז' ומעלה
תושבי ירושלים והסביבה
חשיבה ביניים והשיבה עליונה במגמות:
אומנות, הנדסת אלקטרוניקה ומחשבים, ביולוגיה, גיאוגרפיה
יצירתיות ■ מצויינות ■ מידות ודרך ארץ
לפרטים: 02-5849410 yba_pz@walla.com

עוצרים השתלטות עוינת
של עו"ד וייסגלס
אם אשכחך ירושלים
תשכח ימיני
ממשיכים את המאבק להצלת פרויקט נוף ציון!
הכיבוש השקט? איש עסקים פלסטיני משתלט על נכס במזרח ירושלים באמצעות רכישת חברת דיגל
הפרויקט המרכזי של חברת הנדליין הוא "נוף ציון" - איש העסקים הפלסטיני מחזיק בדרכון אמריקני ומבצע השתלטות באמצעות חברה קפריסאית ובתיווכו של רב וייסגלס
(גלובס: 7.12.10)
במרחק 500 מר' מטיילת ארמון הנציב אל מול מקום המקדש ממוקם אחד הפרויקטים היפים, החשובים והאסטרטגים בירושלים.
90 דירות כבר מאוכלסות, 300 הבאות בסכנת מסירה לפלסטיני.
חברת באמונה נרתמה לרכישת הקרקע בכספי משקיעים, ניתן עדין להצטרף לקבוצה (החל מ 320.000 ₪) המשקיעים יוכלו להמיר את ההשקעה ברכישת דיור בהמשך בהנחה.
נאמן המשקיעים: עו"ד יצחק מירון מת"א.
פרטים באתר החברה: www.bemuna.co.il
1-700-500-555 לקביעת פגישה למשקיעים ממסין ₪ ומעלה 052-4295395

אירועים

פסטיבל "ימי אהבה לשירה"

זו השנה ה'14 שבה מקיימת חברת המשוררים "משיב הרוח" את "ימי אהבה לשירה", ארבעה ימים של חגיגת שירה ומוסיקה יהודית-ישראלית. שתתפיה הרבים המפעלות הבוה ב"בית יהודית" (מינהל קהילתי גינות העיר) ומתמתמי המושבה הגרמנית בירושלים ללא תשלומו. יתקיים בין 23 ל26 בדצמבר, נדר"ים בנבת. הכניסה לפסטיבל המלאה אפשר לראות באתר משיב הרוח: www.mashiv.org.il

יום שישי י"ז בטבת (24.12): "שישיאיר": חגיגת שירה לנוער ולקהל הרחב בגינה הקהילתית בחצר מזיאון הטבע. בו נוער מבתי ספר שונים נפגשים להשתתפות בסבאנה כתיבה. מדרש שירים, קריאת שירים ומוסיקה.

מוצ"ש י"ח בטבת (25.12): "דוווקא עכשיו": אירוע השקת גיליון שירת נשים מקור, גיליון כפול ותגיבי לכתב העת "משיב הרוח". על כתיבה וחוויה נשית רבת־פנים. מפגש עם משוררות עוררות השראה, בהשתתפות: חדווה הרכבי, אורית גלדלי, נטעלי בראון, נטלי מורגן, מיכל גוברין, הדסה טל, נעמה שקד, בכל סרלואי־אולמן, רות קראב־אינוונג־קנאל ויטבה פיראיקין־ייל. מוסיקה: מיקה קרני ומיקי שביב.

יום ראשון י"ט בטבת (26.12): שפה ללא מוצא: אגגוגעים לבנאמה ומיתולוגיה. שיוחחו ויקראו שירה: אמיר אור, ישראל אלירז וחוה פרמן כהן. קראו משירתם: תמיר גרינברג וחגית גרוסמן.

הצדעה לשירות האזרחי לאומי

ביום רביעי כ"ב בטבת (29.12) בשעה 17:00, יתקיים בבנייני הלאומה בירושלים ערב הצדעה לשירות האזרחי לאומי. האירוע יתקיים במעמד נשיא המדינה שמעון פרס, שר המדע והטכנולוגיה הרב פרופ' דניאל הרשקוביץ, יו"ר למנהלת אלוף במיל' דוד עברי, מנכ"ל מנהלת השירות האזרחי־לאומי שר שלום גרבי, חברי כנסת ואישי ציבור. במסגרת יום ההצדעה יוענקו תעודות הוקרה למתנדבים מצטיינים ובסופו תתקיים הופעה של הזמר הראל מויאל.

נכון להיום משרתים במסגרת השירות האזרחי־לאומי 14,171 מתנדבים מכל רחבי הארץ במגוון תפקידים.

בערב שלפני אירוע הצדעה, ביום שלישי כ"א בטבת (28.12) בשעה 18:00, יתקיים בבנייני האומה בירושלים טקס ההוקרה למתנדבים מצטיינים. בטקס יוענקו תעודות הוקרה ל־67 מתנדבים מכל הגופים והעמותות המפעילים בני ובנות שירות אזרחי־לאומי בישראל.

פעילות לצעירי פתח־תקווה

מדי שבוע ביום ראשון מתקיימת בפתח־תקווה פעילות לצעירים ולצעירות (גילאי 22-35), שבמסגרתה נפגשים לשיחות והרצאות בנושאים מעניינים ושונים ומגוונים ביום ראשון הקרוב (י"ט בטבת) בשעה 21:00 סדנה בת שתי שעות תאר לנבר, מומחה בשפת גוף ומנהל בית הספר לתיאטרון אספקלריא, על "שפת גוף - כלי בבניית הקשר הנכון". מרכז קהילתי "מראשית", רחבנם זאבי 2 הדר' המושבות פתח־תקווה. 20 ש"ח המתפתח (כולל כיבוד ושתייה). חפשו אותנו באתר "רשימתפוצה" ובפייסבוק.

בוקר נשים בתל־אביב

"הורות בונה מתוך אהבה" בהנחיית גילה מעודד בימי שני בין 9:30-11:00, לשיר במקהלה בהנחיית נעמי טפלו ובנציאוה - שני בין 11:00-12:30, הלכות כשרות המטבח מרב דנה - ימי רביעי בין 9:30-10:30, לימודי הרמח"ל עם הרב אריה שפירא - ימי רביעי בין 10:45-12:00. מוגשת ארוחת בוקר מפנקת. "שורשים", פייבברג 13, ת"א. טל': 072-2511305

הרב שמואל אליהו בנתניה

בשורה מבית הגרעין החינוכי נתניה: הרב שמואל אליהו, רב העיר צפת, יגיע לבית המדרש של הגרעין ויענה לשואלים בעצה ותושייה. הרשמה מראש אצל הרב יעקב: 054-4434723.

מרכז הר חורב – חוג הצעירים/ות

"המפתח לשער שבדי החזה" מבריאתו מאוזנת ולגיונות מאושרת. מפגש מיוחד עם הרב ד"ר אליהו אביעד, המפקח על התרבות התורנית במחוז ירושלים, חוקר תורת המרמ"ם ומחבר הספר "מורה מבוכי הנפש". יום שני כ' בטבת - יום הילולת הרמ"ם (27.12) בשעה 21:30 בדיוק. כ"ט בנובמבר 39 (פינת רבנאי קטמון) בירושלים. כיבוד קל. דמי כניסה 10 ש.

כולל בוקר לבעלי־בתים בנתניה

הגרעין החינוכי שמח לבשר על פתיחת כולל בוקר לבעלי בתים. בתכנית: שיעורים מסודרים בגמרא, בהלכה ובאגדה. הלימודים מתקיימים בימי שני וחמישי בין השעות 10:00-12:45 בבית המדרש של בית הכנסת "חובבי ציון", ש"י עגנון 8 (מול הוקרה ל־67 מתנדבים מכל הגופים והעמותות המפעילים בני ובנות שירות אזרחי־לאומי בישראל.

ילדים קוראים לגשם, גרסת המאה ה־21

כידוע, על פי היהדות, תפילות ילדים מתקבלות בשמים יותר מתפילות אחרות, על כן חברו ראש מנהל החינוך הדתי ד"ר אבראהם לייפעיש ולשכת הרב הראשי לישראל הרב עמאר, להביא את התלמידים לתפילה המונית בבנייני רביני הקרבה, ב"כ בטבת, בשעה 10:15. המורים יתקבצו לעצור את הלימודים לטובת צפייה בתפילת הרב הראשי לישראל הרב עמאר, שתשודר ישירות מהישיבה התיכונית חורב בירושלים, וכמובן להצטרף אליו בכוונה בתפילה. ד"ר אבראהם לייפעיש צייר בפייתאן: "אנחנו מבקשים להתפלל תפילת ציבור בזמן המיוחד הקשה שבו כולנו מצויים, בהצטרף העמוקה של תפילה יחד של כל הזוכים להיכלל במשפחת הזמ"ל. בחל מגני הילדים, לכל מוסדות הלימוד, יסודיים ועל־יסודיים, יעד מכללות למורים".

הרמ"ם ומחבר הספר "מורה מבוכי הנפש". יום שני כ' בטבת - יום הילולת הרמ"ם (27.12) בשעה 21:30 בדיוק. כ"ט בנובמבר 39 (פינת רבנאי קטמון) בירושלים. כיבוד קל. דמי כניסה 10 ש.

הרחבה כנגד החרבה

לפני כחודש, ב"ח בכסלו, הרסו כוחות הבינחוח את המאחז "הרחיבי", וגם אם מעיין עין כפיר שליד הישוב אלון־מורה. בני המקום רוצים לבנות מחדש את המבנה שנהרס בו. המבנה הזה עשוי בחלקו מבטון ובחלקו מבנייה קלה, ולצורך שיפוצו דקוקים ל־10,000 שקל. אפשר לקבלו עפ"י סימנים לפרטים: דני 057-8186998.

אבדה לי מצלמה בצבע אפור בתוך נרתיק שחור־כחול ביום שלישי ג' בטבת אבד לירושלים לנתניה **2 חליפות היקרות לבעליהם.** המוצא מתבקש להתקשר ל־052-54-84668900, 6656500 ביום רביעי ח' בטבת נסעתי בטרמפ לראשפינה, שכחתי בטרמפ או אולי בחתנה מצאו **כרטיס זיכרון עם תמונות** בהתפנה של שוואקי באילת נערים מדליקים ברוח חנוכה. המוצא מתבקש ליצור קשר עם טל בטלפון: 052-7114423 או 052-5718310

נשכחה **שקית עם מכנסיים** בטרמפ שנסע ביום שלישי ד' בטבת (14.12) בין הצומת לאריאל לשילה. אשמח לקבלה. 052-6457498

נמצא לדרמן באחד הצמתים הוקדה מאוד חשוב מכל הגופים והעמותות המפעילים בני ובנות שירות אזרחי־לאומי בישראל.

דרושים

לסניף שבות־רחל בנות דרושות מדריכות אם עם ישראל חשוב לך ואת מתפשנה מקום לתת מעצמך באווירה חמה ובתיתי, בואי להיות שותפה לעשייה הברוכה בסניף שבות־רחל. לפרטים, שירה 052-3662621

למוקד הסיוע לקשישים של "כל אחד בירושלים דרושים מתנדבים/ות מכיתה י' ומעלה. המוקד פועל בימי ראשון ושלישי בשכונות וחלאות ושולחים מתנדבים לבתי קשישים באזור: לרב, לעזור, לתקשיב, להפיג את הבדידות ולהיות מקור לשמחה ולאור. האווירה במוקד שמחה ונעימה ואנחנו רוצים גם אותך. רוצים לתרום? להיות בקשר עם אוכלוסייה מיוחדת שהולכת ונעלמת? שמחה שם תיצרו קשר: רעות 054-5890787.

אבדות

אחוזת האור
הדתית לאמנות
אמנות בקודש
אחוזת אור
יום היכרות ומבחנים
לשליחות ואתגר חינוכי
בבית ילדים דתי-לאומי **בבני ברק, דרוש**
מדריך דתי
לקבוצת בנים (גילאי 15)
עם ניסיון בעבודה חינוכית
העבודה במשרה מלאה
וכוללת מגורים במקום
לתיאום ופרטים
04-6250503 (מיכל)
0545-236835 (רוני)
zvikiay@gmail.com

בני עקיבא התנועה העולמית מזמינה את הציבור הרחב
לארוע פתיחת
תנועה העולמית ה-12
בסינמן "בשליחות המדינה"
הצדעה לשליחים לדרותיהם
יום רביעי, ד' שבט (12.1.2011) באיכסרון ירושלים
מפגש שליחים ב-17:00 | ארוע ב-19:00
לפרטים והרשמה:
02-6209012 שלוחה 212
veida@bneiakiva.net
פיים שלחו עדכון מאתיר www.bneiakiva.net
עלות כיסה והגלת כרטיס טיסה" - 50 ₪

מתארגנת קבוצה
לקורס
פסיכומטרי
במחירים חסרי תקדים!
נצר - 054-5685016

בס"ד
מדרשת הקיבוץ
"וְאַתְּ עֲלִית עַל כֻּלָּנָה"
(משלי א'-ל)
לאולפנת אמי"ת בגבעת-שמואל החדשה
דרושים
מורים ובעלי תפקידים מוכשרים
הרוצים להיות חלק מצוות של אולפנה תורנית איכותית
עצמתם המהוכנים להיות שותפים בתרומה ובעשייה
דרישות מקדימות:
בעלי אישיות חינוכית ותורנית, יכולת גבוהה בהקשבה ובבניית תקשורת בין אישית תואר ראשון (לפחות), תעודת הוראה, מקצועות מוכחת וניסיון קודם רצון ונכונות לתרום ולהשקיע מעבר לשעות הרגילות מוכנות ללמוד ולהתקדם בתחומי החינוך והטכנולוגיה
לתפקידים הבאים:
מחנכות
מורים מקצועיים: תנ"ך, מתמטיקה, אנגלית, לשון, מדעים ועוד
יועצת (M.A.), רכזת חברתית
בעת הגשת המועמדות יש לרשום בראש המייל את התפקיד המבוקש
אם מדובר על מועמדות ליותר מתפקיד אחד יש לציין זאת בפפורוב
המועמדים יוזמנו לראיון אישי
ulpana-givatshmuel@amit.org.il קורות חיים והמלצות נא לשלוח לדוא"ל:
רק פניות מתאימות יתיענה. מל' לבירורים: 052-3003111

הסוכנות היהודית לארץ ישראל
Jewish Agency for Israel
לכפר הנוער הדתי בן יקיר, כפר הרא"ה
דרושים/ות
מדריכים/ות חינוכיים/ות
לעבודה מיידית
נכונות לעבודה מאתגרת, מעניינת ומרגשת
רקע בעבודה עם נוער בסיכון
ניסיון בהדרכה בחינוך פנימייתי
התחייבות לשנת הדרכה מלאה
מגורים בכפר ועבודה בשעות לא שגרתיות
עדיפות לבעלי תואר ראשון בתחומי חינוך וחברה
התאימים/ות, נא לפנות
למנהל הכפר יוסי קרוטהמר:
טלפון: 04-6160222, פקס: 04-6365203
דוא"ל: yossik@jafi.org
המודעה מיועדת לנשים ולגברים כאחד
יד בן יקיר
יד הנוער הדתי
בשליחות העם בארץ ובעולם

יאיר אורבך המופע המלא
טאנגו ל' בר-מיר
"דהה שוזה לצאת מהבתיתי" (בת יפתח)
"עצה שלי - אל תלכו! (אחיתופל)
"נקרעתיו" (יש סוף)
פתח תקוה
אולם שרה לידה בנין העירייה
מוצ"ש 1.1 כ"ה בטבת בשעה 20:30
כרטיסים בטל' 054-7322585
(יש להשאיר הודעה בתא קולי)
ובערב המופע גם בטל' 03-9052274
ובקופות האולם
ירושלים
היכל שלמה (קנה בית 58)
מוצ"ש 3.1 ב' בטבת בשעה 20:30
כרטיסים בטל' 054-7322585
(יש להשאיר הודעה בתא קולי)
ובערב המופע גם בטל' 02-5889000
ובקופות האולם
הופעות נוספות: 15.1 יד בנימין - 22.1 נתניה - היכל התרבות
29.1 מודיעין - היכל התרבות 12.2 כפר סבא - היכל התרבות
19.2 ראשל"צ - מתנ"ס שיכון המזרח 26.2 תל אביב - בית ציוני אמריקה
• קטעים חדשים • אורך המופע - כשעה וחצי • הנחה במכירה מוקדמת
אתר הבית www.yair-orbach.com
לתיאום הופעות 052-4333770
לפחות מחיר בהופעה 50% הנחה

בס"ד
מדרשת הקיבוץ
"וְאַתְּ עֲלִית עַל כֻּלָּנָה"
(משלי א'-ל)
לאולפנת אמי"ת בגבעת-שמואל החדשה
דרושים
מורים ובעלי תפקידים מוכשרים
הרוצים להיות חלק מצוות של אולפנה תורנית איכותית
עצמתם המהוכנים להיות שותפים בתרומה ובעשייה
דרישות מקדימות:
בעלי אישיות חינוכית ותורנית, יכולת גבוהה בהקשבה ובבניית תקשורת בין אישית תואר ראשון (לפחות), תעודת הוראה, מקצועות מוכחת וניסיון קודם רצון ונכונות לתרום ולהשקיע מעבר לשעות הרגילות מוכנות ללמוד ולהתקדם בתחומי החינוך והטכנולוגיה
לתפקידים הבאים:
מחנכות
מורים מקצועיים: תנ"ך, מתמטיקה, אנגלית, לשון, מדעים ועוד
יועצת (M.A.), רכזת חברתית
בעת הגשת המועמדות יש לרשום בראש המייל את התפקיד המבוקש
אם מדובר על מועמדות ליותר מתפקיד אחד יש לציין זאת בפפורוב
המועמדים יוזמנו לראיון אישי
ulpana-givatshmuel@amit.org.il קורות חיים והמלצות נא לשלוח לדוא"ל:
רק פניות מתאימות יתיענה. מל' לבירורים: 052-3003111

בס"ד
מתארגנת קבוצה
לקורס
פסיכומטרי
במחירים חסרי תקדים!
נצר - 054-5685016

אירוח בפרי
בקריית-שמונה
04-6940351 052-4261184
סופשבוע מסך בחדרון ■ שבת
מאיים ציורת ומשאבת

זה הזמן לחרמון
פינות ישיבה בין עצי הגן
מיזוג מלא וטלוויזיה בכבלים
בית-כנסת קרוב ■ קיטרינג
מהדרין ■ הנחות לאטרקציות
קורות חיים והמלצות נא לשלוח לדוא"ל:
רק פניות מתאימות ומעניינות. מל' לבירורים: 052-3003111

בס"ד
מדרשת הקיבוץ
"וְאַתְּ עֲלִית עַל כֻּלָּנָה"
(משלי א'-ל)
לאולפנת אמי"ת בגבעת-שמואל החדשה
דרושים
מורים ובעלי תפקידים מוכשרים
הרוצים להיות חלק מצוות של אולפנה תורנית איכותית
עצמתם המהוכנים להיות שותפים בתרומה ובעשייה
דרישות מקדימות:
בעלי אישיות חינוכית ותורנית, יכולת גבוהה בהקשבה ובבניית תקשורת בין אישית תואר ראשון (לפחות), תעודת הוראה, מקצועות מוכחת וניסיון קודם רצון ונכונות לתרום ולהשקיע מעבר לשעות הרגילות מוכנות ללמוד ולהתקדם בתחומי החינוך והטכנולוגיה
לתפקידים הבאים:
מחנכות
מורים מקצועיים: תנ"ך, מתמטיקה, אנגלית, לשון, מדעים ועוד
יועצת (M.A.), רכזת חברתית
בעת הגשת המועמדות יש לרשום בראש המייל את התפקיד המבוקש
אם מדובר על מועמדות ליותר מתפקיד אחד יש לציין זאת בפפורוב
המועמדים יוזמנו לראיון אישי
ulpana-givatshmuel@amit.org.il

רשות הדיבור

זו הפינה שלכם - שיר סיפור או כל מה שאתם רוצים לומר לאומה: reshuthadibur@olam-katan.co.il

בן הרב מאוהב / א'

בן הרב מאוהב
בבחורה עם שערות זהב
בת טובים, חכמה, מוכשרת
ממש דוסית לתפארת!

הקשר נמשך כבר מספר חודשים
ועדיין השניים נראים די תקועים
אסור להתייאש כי הוא כל הזמן מבטיח
אך להגיע להחלטה הוא לא ממש מצליח.

למה הוא לא מצליח למסד את הקשר?
היא משתגעת ומנסה להבין מה לא בסדר.

תירגעי יקרה, הבעיה היא לא בך.
הוא יצליח להתחתן אבל כנראה לא אִתך!
זה לא משנה כמה את בחורה מעולה
ומוצלחת,
אם את לא בת של רב,
בעייניו,
זה פשוט לא נחשב!

(זאת שהאמינה בך שהיא בסה"כ סתם
בת של יהודי פשוט...)

הביישנים

בת אולפנה

את, המלמדת במדרשה, ואת, המורה שלי מהאולפנה, אתן, ואתם – דמויות גדולות, משמעותיות ומוערכות, שמלוות אותנו בחיים. אתם, שמוכנים תמיד שייפנו אליכם. כדי לשאול, להתייעץ, לברר, או סתם לדבר. שמוכנים להשקיע בשבילנו כל כך הרבה.
רציתי להכיר לכם קבוצה קטנה שלא תמיד רואים: הביישנים.
הביישנים מגיעים למדרשה, פוגשים אתכם באירוע, והם רוצים לשאול, אפילו משהו קטן, אבל לא יכולים. רוצים להיות אִתכם בקשר, אבל מתביישים.
אני יודעת שלאף אחד לא קל לדבר, ועוד על דברים אישיים, אבל יש כאלה שקשה להם עוד יותר. ומה לעשות, הם כנראה צריכים שייפנו אליהם.
אין פה חס וחלילה שום תלונה או ביקורת. כי זה באמת מאוד מסובך. אני יודעת שאתם מאוד נזהרים לא
להציק לאף אחד. לשדר שאתם שם, אבל בלי להעיק על מי שלא מעוניין.
רק רציתי לומר אולי – לפקוח את העיניים. כי באמת קשה לנחש. אבל אם נזכור שיש גם כאלה, אולי יהיה אפשר לפעמים, פתאום, לגלות אותם. את אלה שכל כך רוצים ללמוד מכם, אבל קצת מתקשים...
בהערכה גדולה, ואפילו בהערצה.

הרבה דרכים ל(שום)מקום

טוביה מדר בן 21, פתח־תקווה

בדור כמו שלנו, שצריך להרבות בו אהבת חינם, צריך להשתדל ליישם את זה גם בשטח.
לא צריך להיות כבאי אפוף להבות כדי שייחשב שעשית מעשה טוב, מספיק שתעצור למישהו בטרמפיאדה אפילו שלא כל כך נוח לך ואלוקים יחשיב לך את זה בתור הקרבה עצומה.
לפעמים, כשאני עומד ומחכה בטרמפיאדה, אפשר פשוט להתפוצץ מההתעלמות של הנהגים, ומגדילים לעשות אלו שמסמנים כל מיני סימונים בידיים. דחילק.
הרי (כמעט) כל נהג בצעירותו השתמש בטרמפים, ואילו עכשיו ביושבו בעגלתו הממונעת הוא שוכח איך זה להיות טרמפיסט חסר ישע, אם כי ברוך ה' ביש"ע לא חסר טרמפים.
אז נהגים, עשו טובה וכשאתם רואים טרמפיסט פשוט תראו בו את עצמכם כמה שנים אחורה. מוקדש לכל הטרמפיסטים באשר הם ולכל הנהגים גומלי החסדים.

מוחלד בסוכה

בת שירות, גרעין יפו

השנה אני עושה שירות לאומי ביפו – העיר המעורבת – ומלמדת יהדות בבית ספר ממלכתי בעיר, שבו לומדים יהודים וערבים. הנה מקרה שקרה בסוכות האחרון, שיכול וצריך להיות חומר למחשבה בדיון סביב מכירת הבתים לערבים בערים היהודיות.
הקמנו סוכה פעילה בגינה המרכזית. במהלך הפעילות הייתה הצגה, השחקן אמר לילדים שהוא רוצה להזמין אושפיזין שמיני לסוכה. "האושפיזין הזה" כך אמר, "הוא מאוד חשוב וקדוש".
הילדים החלו לזרוק שמות, פתאום נשמעה צעקה מכיוון אחד הילדים: "מוחמד, מוחמד".
השחקן המזועזע מיהר להסביר שכוונתו הייתה לאליהו הנביא.
מתברר שאותו הילד היה דווקא יהודי, בן לאם יהודייה ואב ערבי. זהו אחד מני רבים של נשמות יהודיות העומדות על כף המאזניים.
נוכחות יהודית ביפו חשובה מאוד להעצמת האוכלוסייה היהודית בעיר. אני רוצה להזמין אתכם להצטרף לפעילות הברוכה בעיר. בשבת שירה, פרשת "בשלח", נתאסף כולנו ביפו, ניחשף למציאות בעיר, נחזק מניינים בבתי הכנסת, ובעיצומה של השבת נצעד בשירה ובריקודים לאמירת שירת הים מול ימה של יפו.
לפרטים והרשמה: רבקה 052-8836050 שירה 052-8903926

בין רוסיה לערב

תגובה ל"דרכי שלום וריאות ארנבת' של הרב חיים נבון / רוני מור

למיטב הבנתי, הראל חצרוני הבהיר היטב את ההבדל בין תופעות ההתבוללות כתוצאה מהעלייה מחבר העמים, לבין אלו עם הערבים. והתשובה לא הייתה "עדינות".
לא בכדי סיים חצרוני את מאמרו בשמן של אותן בנות פתיות שאינן בין החיים עוד, והבהיר בכך חד־משמעית – בעוד הבנות הנשואות לגויים ממוצא רוסי אינן נתונות בסכנת חיים, השפלה ודיכוי שלאחר הנישואין, או לכל הפחות יכולות לממש את בחירתן לקום וללכת – הבנות הנמצאות בתוך הכפר הערבי העוין, לא יכולות לעשות כן על אף שהן מאוד רוצות.
בנוסף, בעוד שתופעת נישואי התערובת עם עולים גויים מקרב חבר העמים – מצערת ככל שתהיה – נעשית, בסופו של דבר, מתוך חיי חברה משותפים וחיכוך, ולאו דווקא מתוך כוונת זדון, חצרוני הבהיר חד־משמעית שאין הדבר כך בנושא הערבי.
שווים הם אותם ניסיונות כישוף מיסטיים, בין אם נלגלג עליהם ובין אם לא, לדברי המוכתר (החד־משמעיים) ול"גרעינים התורניים" של האוכלוסייה הערבית בשכונת הדר בחיפה: כולם מורים ללא ספק שהצד הערבי יודע היטב מה הוא עושה, וששיקולי ההתעניינות בבחורות הישראליות אינם תמימים כלל וכלל! יתרה מזאת – הם גם מראים עד כמה רחוק מוכנים הערבים ללכת על מנת להשיג את מטרתם.

לעניות דעתי, דווקא פסק הרבנים היוצא נגד החברה הערבית בפרט – ולא נגד כל הגויים השוכנים בארץ, מדגיש כמה אינו גזעני בכך שאיננו יוצאים נגד אזרחים "נחמדים", שמתוך שיקולי "אהבה" או "משיכה" כתוצאה מחיכוך חברתי, החליטו לחבור לבנותינו. אלא אנו משיבים מלחמה שערה, כנגד מלחמה יזומה ומתוכננת מראש, שאין לה ולמניעים אציליים ולו חצי דבר! פשוט הדבר שבמקרה שכזה, שיקולים של "דרכי שלום" שציין הרב נבון הופכים לפחות ופחות רלוונטיים, אם בכלל. ולכן, אולי, גם את אותו בית שירשתי מסבי בטייבה – יחידי אמנם, אך לא חסר ערך – מסופקני אם אכן הייתי מוכר לערבי.

הבה נרגילה ונשרפה...

יקי עשהאל

בשמלה שרופה ושתי כבאיות,
נרגילה אחת, קטנה ותמה,
עמדה ושאלה: למה?
למה תמיד זה קורה לנו?
וכל הכתבים וכל החכמים,
עמדו בגאונות ולה נתנו תשובות.

בחולצה לבנה ושתי מזכירות,
עמדו השרים, המנכ"לים והגאונים,
עמדו ושאלו: כמה?
כמה זה יעלה לנו?
וכל החכמים וכל המנהיגים,
עמדו בכובד ראש ועשו חישובים,
עשו חישובים איך גם הפעם,
להמשיך ולרמות ת'מפונים.

בחולצת תנועה ומכנסיים כחולים,
כובע טמבל וסנדלים,
עמד לו שרוליק (ה"צבר" של דוש, זוכרים?)
עם אש בעיניים וידיים בכיסים,
עמד ושאל:
למה?
למה ללא הרף לנו אתם משקרים?
למה אתם בוכים ומה לכם מיילים?
הן אתם אלו שנרגילות מגדלים,
ואתם אלו שלהם נתתם להבין,
שאנחנו סתם סמרטוטים.
והם בסך הכל ראו שכאשר:
הרוח נושבת קלילה,
אז נוסיפה קיסם למדורה,
ואז בזרועות הקוראן,
היאהוד יועלו כקרבן,
האש לא דועכת, המדינה לא מתפקדת,
נסובב להם, נסובב את האף.
וכך חוזר לו הניגון,
שניגנתם לשווא,
והדרך ארוכה ובאמת כבר נמאסת,
ובעמוד האש והעשן,
ובלהבות הקרבן,
נשארה אשמה רק,
נרגילה אחת, קטנה ותמה,
שישבה וחשבה והבינה ש,
במדינה היחידה בעולם שבה:
אבנים נזרקו, בקבוקים הושלכו וירִיות נורו,
ככה סתם, כאילו כלום,
אז מדוע כאילו,
ששרֵפות כאלו לא – יתהוו?!
ככה לבד, בכאילו?
כך הבינה, ובצדק רב,
נרגילה אחת, קטנה ותמה,
שכמעט שרפה לנו את כל המדינה.

הסוף של הסיפור הזה תלוי בך

מיפור | אלעד אהרון |

כל כך מהר גדלת נערי, ילדִי וכל הטוב שקיים בעולמי, כבר נכנסת למדי הזית המלוכלכים מאבק ושמן נשק, אך מלאים בכבוד של לוחם שעל אדמתו וחייו שומר במלוא החשק. כל כך מהר עברו השנים, אני עוד זוכרת שהיית בקושי בגובה שולחן העץ. איך היית רץ אל סבתא ואומר חצי בדיבור חצי בגמגום מתוק, וחיוך לכל רוחב הפנים ששבה את לב כל הסובבים, "הרימי אותי סבתא הכי גבוה בעולם עד שאגע בעננים". מאז, סבתא החזירה את נשמתה לבוראה. אני עוד זוכרת איך לאחר פטירתה אותי שאלת איפה "תָתָה". ואני בדמעות בעיניים ובחיוך מאולץ עניתי שהיא הלכה למקום שבו רק אמת וטוב. אתה לא הרפית והמשכת "אני רוצה את תָתָה!" חיבקתי אותך חזק ושנינו פרצנו בבכי מלא דמעות וחסר מעצורים.

לאחר שגדלת מעט לימדנו אותך לקרוא ולעיין בספרים. היית חכם ונבון כל כך, קלטת במהירות ורצית עוד ועוד, ואני היית עוצרת אותך ואומרת נשמה שלי, חשוב ללמוד, אך אתה עוד קטן וצריך ליהנות ולשחק בעולם. היית מחייך ורץ לחצר ולא מפסיק לשחק. לאחר בית הספר היסודי וחטיבת הביניים רצית ללכת לישיבה תיכונית טובה אך רחוקה מביתנו החם, לא יכולתי לקבל את העובדה שבני יחידי יהיה רחוק מהבית למשך זמן לא קצר ואתה אמרת "אמא אז מה, זה כולה שבועיים". עם הדאגה והרצון להשאיר אותך קרוב ללבי הסכמתי לכך, כל עוד טוב לך ואתה מאושר. במשך השבועיים הייתי פשוט נושכת את השפתיים מרוב דאגה, וכשהיית חוזר פתאום הבית התמלא אור, בשנייה הלכה לה השממה. יומיים לפני שהיית מגיע הייתי מכינה הכל כאילו חג בפתח, מנקה, מסדרת, מבשלת את המטעמים הכי טובים שקיימים ביבשת, הכל רק בשבילך.
אחרי התיכון נעשית ממש גבר לתפארת. אוי, בני היקר. לומר לך את האמת, הפחד והדאגה לך שהיו בתחילת התיכון, היו קטנים לעומת הרעד שעבר בגופי לאחר קבלת צו גיוסך הראשון, פחדתי עליך, אך אתה נעמדת ואמרת: "אמא ראשית כל, זה לא יקרה בשנה הקרובה אלא לאחר לימוד ובנייה אישית בישיבה גבוהה, אחרי כן, זו החובה של כל יהודי עלי אדמה להילחם על ארצו ולשמור עליה ממחפשי הרעה ועושיה". כמובן שתקתי. אתה צדקת. אך עם זאת לא יכולתי לקבל זאת, המחשבה על אפשרות שלא אראה אותך שוב רק הכניסה פחד ודאגה לך, בני האהוב, שתחזור בשלום מכל מקום. עם כל יום שעבר והלך פחדתי יותר, אך אתה התקשרת מהישיבה וחיזקת אותי: "אמא ה' בשמים שומר עליי ועלייך ולא ייתן לרע לחדור לחייך".
כך עברה לה השנה בישיבה. ולאחריה התגייסת ליחידה הכי קרבית שיכולת. היית חוזר פעם בחודש, מלוכלך, עייף ומותש אך מלא אושר וסיפוק על זכותך להיות חלק מארגון כה טוב ומוערך. הייתי אופה לך את העוגיות הכי פריכות וטעימות ושולחת לך לבסיס בימי שישי או סתם באמצע השבוע. חבריך ליחידה היו "מחסלים" לך אותן ביעף עוד לפני שהיית מספיק לטעום מעט או קצת בשביל החובה, אבל היית מחייך אליהם, הם היו כמו אחים בשבילך – כך היית מספר. תמיד אמרת לי "אמא מה הייתי עושה בלעדייך? את האושר והחיים והכוח שנותן לי להמשיך, כל הכבוד וההצלחה הם שלך. אם לא היית, הכל היה אחרת ומי אומר שהייתי מגיע לסיירת..."
מה אומַר לך בני יחידי, "תדע שאתה כל עולמי", אמרתי לך ונפרדתי ממך, לא הסרתי מבטי ממך עד שהאוטובוס לקח אותך, נעלם ויותר לא נראה בעיניי הדומעות. חזרתי לבית. כל יום שהיית במסגרת הצבאית, לא הפסקתי להתפלל ולקרוא תהלים להצלחתך.
יום אחד, בעודי מגהצת את בגדיך, נשמעה טריקה של רכב מהחניה. לא הבנתי מי בא בשעה כה מוקדמת. שמעתי צעדים בנעליים גבוהות וחזקות הולכים ומתקרבים. לבי דפק, פחדתי שיהיה זה כמו שקרה לשכנה אסתר, שבאמצע היום בישרו לה על מות בנה כשארב למחבלים בסתר. עד כדי כך פחדתי, שבנקישה הראשונה כמעט גיהצתי את ידי מרוב דאגה, לא רציתי לחשוב אפילו מה יהיה גורלי אם זאת תהיה בשורתי. הנקישות גברו וחזקו עד שנפתחה הדלת ללא קבלת אישורי. הצצתי בפחד לכיוון הדלת ואתה נכנסת במבט מלא סומק ומאחוריך היססה בחשש בחורה מדהימה ויפה ממש כמו הלבנה. צחקת ואמרת "אמא, מה את מתחבאת? תכירי, זאת שרה חברתי, הכרתי אותה לפני בערך חודש..." לבי הוצף אושר ושמחה. עוד לא הספקתי לענות או להגיב ואתה המשכת: "אמא, זו הנשמה התאומה שלי ואני חושב להתחתן אִתה בשנה הקרובה". חכה, תן לי אוויר וקצת להכיה, מה עם הצבא? הרי יש לך חובות לפני החתונה. לא הספקתי לחשוב על משהו יותר מקורי להגיד, זה מה שעלה באותו רגע, ואתה כזה מיוחד ומדהים מוציא את מסמכי השחרור ללא אומר ומילים. לאחר חודש התארסת ואחרי כמעט חודש בשעה טובה צעדתי אחריך לחופה.
"אם אשכחך ירושלים תשכח ימיני..." בקושי שמעתי את המילים מרוב התרגשות. לאחר כל הרעש והבלגן ישבתי והסתכלתי. הייתם כאלה מושלמים, שאלוקים ישלח לכם רק אושר ובריאות לנצח נצחים. ורק עכשיו הבנתי את המשפט שאמרה לי אמי עוד כשאתה היית קטן: כשטוב לך אני רגועה ובריאותי עוד איתנה... וכך הסתיים לו שלב בחיים שבו מאמא דואגת ותומכת הפכתי לסבתא שפעם בכמה זמן מבקרת.
היום אתה נשוי וכבר יש לי כמה נכדים קטנים וחמודים, ממש כמוך חכמים ונבונים. אך אל תשכח לבוא לבקר, תמיד תזכור שאמא אי אפשר להחליף בשום דבר אחר. אל תשכח אותי בני.
אוהבת, אמא.

מוקדש לאמי היקרה ולכל האימהות שחינוכנו בזכותן

הסרת משקפיים עושים רק בבית חולים. אסותא.
בשיטת A.S.A ללא חיתוך הקרנית
אסותא הסרת משקפיים בלייזר אופטיק
מחיר קבוצתי!
לבדיקת התאמה ללא תשלום 054-6799933
www.assuta-optic.co.il

רשת מוסדות "אור תורה סטון"
בנשיאות הרב שלמה ריסקין שליט"א
משרד ראשי: גבעת התאנה, אפרת טל. 02-5488444

שמחים להודיע על
תחילת הרישום לחלק ממוסדותינו
מובאים להלן פרטי בתי הספר ומועדי כינוסי ההסברה וההיכרות.
לפרטים נוספים יש לפנות למזכירויות בתי הספר.

אולפנת או"ת נווה חנה — אלון שבות, גוש עציון. טל: 02-9931262
ישיבה תיכונית או"ת נווה שמואל — גבעת התאנה, אפרת. טל: 02-5488430
ההרשמה מתבצעת דרך אתר של משרד החינוך
עבור מבחני כניסה אחידים וארציים:
http://hinuch.education.gov.il/HmdNet/knisa.aspx
לפרטים נוספים, ניתן לפנות לטלפון: 02-5488430
אולפנת או"ת אוריה — אלון שבות, גוש עציון. טל: 02-9938973
מדרשת "אור תורה סטון" או"ת רמות בנות — צונדק 1, רמות ירושלים. טל: 02-5712181/2
ערב הסברה להורים לבנות העולות לכיתה ז':
ביום ב', כ"ז טבת (3.1.11) בשעה 20:00
ימים פתוחים לבנות העולות לכיתה ז':
ביום ו', כ"ד טבת (31.12.10) , ביום ו', ב' שבט (7.1.11)
ערב הסברה להורים לבנות העולות לכיתה ט':
ביום א', י"ט טבת (26.12.10) בשעה 20:00
או"ת אריא"ל "אור תורה סטון" רמות בנים — כיסופים 5, רמות ירושלים. טל: 02-5712180
תיכון תורני או"ת דרך אבות — גבעת התאנה, אפרת. טל: 02-9938311/2
מבחני כניסה אזוריים
יתקיימו בביה"ס בן לומד התלמיד ביום ב', כ' טבת (27.12.10)
מבחן בגמרא וראיונות
יתקיימו בביה"ס דרך אבות ביום ו', כ"ד טבת (31.12.10) בין 8:30 ל-12:00

מדרשיית עמליה
בשיתוף עם
מוסדות מקור חיים
בראשות הרב עדין אבן-ישראל (שטיינזלץ)
מחדשים
את חטיבת הביניים
ואתן מוזמנות
לגלות עולם חדש
של חינוך, חברה ואמונה!
מדרשיית עמליה
בית ספר תיכון תורני לבנות ופנימיה
טל. 02-6499502
לפרטים על תוכנית 'מקור חיים' יש לפנות במייל
לרחל גוטמן rachelhativa@gmail.com
www.jerusalem.muni.il

כתר digital בשבילנו אתה מלך
החל מ - 47 אג'
להזמנה לחתונה!!
02-6557860
רח' בית הדפוס 16, גבעת שאול ירושלים
yoni@keterpress.co.il www.keterpress.co.il